UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Primvm Codicis Praelectiones / Annotarunt, Alexander Imol. Celsus, Barbatias, Philippus Decius. Matthævs Antonianvs Recensvi

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Petitione hereditatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96035

Visual Library

quam non ſcriptum ⁊c.reſpicit ergo illa litera fa-
ctum ipſum relinquentis. ℭ Ex hoc ſequeretur
ꝙ inſtitutio vniuerſalis redigeretur ad particu-
lare relictum:⁊ hoc ſi iſta mulier decederet inteſta
ta. In contrarium videtur quod iſtud qđ eſt reli-
ctum filie ſuppletur ipſo iure per.l.vſqꝫ ad legiti-
mam. vnde iuris fictione iſta filia fingitur heres
inſtituta in legitima:vt.l.ſcimus. ȷ̃.de inoffi teſt.
ergo ver.ſaltē tantum debet habere quantum eſt
in iſto relicto facto filie ſuppleto per legē, non au
tem quātum eſt in ſcriptura relicti.pro hoc vide-
tur caſus.ȷ̃.de ſecun.nupt.l.quoniam preterite.in
ver.danda vel relinquēda.vbi non reſpicit ſolum
quod relictū eſt,ſed qđ relinquendum eſt. ⁊ ſic ne
ceſſario loquitur ibi de debito bonorū ſubſidio.⁊
iſta pars videt̃ vera per.l.illā.tñ ego dubito:qꝛ il-
lud qđ ſuppletur nō continetur ꝓprie appellatio
ne dati,vel relicti.ar.l.j.in prin. ff.de his que in te.
delen.⁊ in.l.j.§.fi.maxime in gl.de colla.bo.Pre-
terea iſta filia pōt dicere:ego nolo illud ſupplemē
tum:vt no.in.d.l.ſcimus.ſed volo beneficiū.l.hac
edictali.nā quoties duo iura cōpetunt, eſt in po-
teſtate eius cui cōpetunt,ꝙ eligat,⁊ vno repudia
to durat reliquū:vt.l.ſi donatio.ff.de ſer.vrb.pre-
dio. niſi iſta iura ſic ſe haberēt, ꝙ vnū ordinaret
per alterum finaliter : tūc excluſio remedij finalis
eſſet excluſio vtriuſqꝫ:vt.ff.de except.l.fundi. ⁊.l.
fundū.Cum ergo hic iſta remedia ſunt ſeparata,
⁊ non pendeat vnū ex altero.ſequitur ꝯcluſio pro
filia,quod poteſt acceptare beneficiū.l.hac edicta
li.⁊ inuiti ſupplemēto legitime. Super hoc paſ-
ſu:quia nouiſſimus eſt,cogitabilis.Guil.de cug.
querit hic an tenetur filius dotare[a] matrem iuue
nem,que remanſit vidua,⁊ eſt periculum fornica
tionis. tenet ꝙ non:qꝛ ſecunde nuptie ſunt contri
ſtatio filiorū primi matrimonij. vnde non debet
ipſemet filius ſuam iniuriam procurare ſecundū
Guil.vlterius vide hic.l.j.verſic.ſed ſi libertus.ff.
ſi quid in frau.pa. vbi dicitur ꝙ poteſt dotare fi-
liam in fraudem patroni. ſed illud eſt : quia filia
prefertur patrono:⁊ ideo non habet locū quere-
la inofficioſe dotis,nec caluiſiana.

a ℭ Dotare matrē. Adde Bar.per illum tex.in.l.iij.ȷ̃.de preſcri.lōg.temp.⁊ Bal.in prin. ff.veteris,in vlti. colū.⁊ eūdē Bal.per illū text.in.l.ſi a matre, ȷ̃.de iure dot.

b ℭ Singularibus. Vide Bart.hic,⁊ Inno.in.c.ſi.extra de exceſ.pla.in glo. in verſ.oēs.⁊ Bal. in.l.cū propria. ȷ̃.ſi quis alteri vel ſibi.

ℭ De petitione hereditatis. Rubrica.

1 ☞ Iura ſtatuta in fiſco, porriguntur ad pri-
uatos.
Oppoſitiones ſequentes,vide.2.3.4.5.6.

ℭ Lex prima.

SEnatuſconſul
tum. Senatuſconſultū factum
ſuper petitione hereditatis in fi
ſco,porrigitur ad priuatū:⁊ bo
nefidei poſſeſſor tenetur quate-
nus factus eſt locupletior,⁊ nō vltra.Malefidei,
vel bonefidei poſt litem conteſ. ſunt pares:⁊ ideo
tenentur de fructibus perceptis ⁊ percipiendis,
de vſuris pecunie in hereditate inuente,vel ex he
reditate redacte.h.d.Quod dixi de vſuris pecu-
nie in hereditate inuente,intellige ſi poſſeſſor eaꝫ
attingat, alias non:vt.ff.eod.l.ſi poſſeſſor.in prin.
⁊ iſte caſus comprehendit ſubſtantiam tex.⁊ glo,
ℭ In tex.extiterint.hoc ante lit.conteſt.ſed poſt
1 quid ſit ſequitur.ℭ † Not.primo quod iura ſta-
tuta in fiſco,porriguntur ad priuatos.ℭ Scđo
not. quod bonefidei poſſeſſor non tenetur de ac-
ceſſionibꝰ,niſi quatenus eſt locupletior.ℭ Ter-
tio not.quod poſt lit.conteſta.bonefidei poſſeſſor
2 tenetur de vſuris ⁊ fructibus. ℭ † Opp.ꝙ iura
loquentia in fiſco,non habeāt locum in priuato:
vt.ȷ̃.de compen.l.j.⁊.l.iij.ȷ̃.de priuil.fiſ.per totum.
⁊.ff.ad muni.l.ſimile. Sol.quedam ſunt iura que
ſtatuuntur in fiſco:vt ius commune. ⁊ iſta habēt
locum in priuatis:vt hic.quedā ſunt que ſtatuun
tur vt ius ſingulare:⁊ iſta non habent locū in pri
uatis:vt in legibus contrarijs,ſecundum Iac.de
bel.⁊ Iac.butr.ℭ Sed quomodo cognoſcam an
ſit ius commune,vel ſingulare : ponamus quod
aliquid eſt ſtatutum de nouo in fiſco, quod non
reperitur pro vel contra ſtatutum in priuato.Reſpon.aut iſtud ſtatutū
reſpicit moderandam condemnationē:tunc ſi condemnatio moderatur
in fiſco agente,multomagis in priuato agente:vt hic. Aut non reſpicit
moderandam condemnationē,ſed aliquē exceſſum:tunc intelligitur ſta-
tutum in priuilegium:nec pertinet ad priuatū:patet hoc per leges con-
3 trarias.ℭ † Secundo opp.ꝙ ſi illud ſtatutum olim in fiſco ſit ſublatū:
⁊ per conſequens debet eſſe ſublatum in priuato,de condi.⁊ demon.l.in
teſtamento.la.j.nam ſtatutum in fiſco erat in cauſa caduci,vbi applicaba
tur hereditas fiſco:ſed hoc eſt hodie correctum:vt.ȷ̃.de cad. tol.l.j.§.pro
ſecundo.⁊.§.in nouiſſimo. Solu. modus ſuccedendi correctus eſt in fi-
ſco:ſed modus agendi poſt ſucceſſionem qui poteſt multiformiter fieri,
4 non eſt correctus:⁊ ſic non obſt.ℭ † Tertio opp.dicitur hic ꝙ vſure pe
cunie poſt lit.conteſt.veniunt.contra:imo veniunt ſtatim poſt motā con
trouerſiam:vt.ff.eo.l.item veniunt.§.pridie.Sol. cōcedo ꝙ idem opera-
tur in vniuerſali iudicio petitio hereditatis controuerſia mota, qđ lit.
conteſt.vt.d.l.item veniunt.§.petitam.facit.ȷ̃.l.proxi.quod ergo hic dicit
poſt lit.conteſt.ſupple maxime.vel intellige quod hic dicit poſt litem con
teſta.quantū ad percipiendos fructus,⁊ percipiendas vſuras:ſed quan
5 tum ad perceptos ſufficit cōtrouerſie motio:⁊ ſic non ob. ℭ † Quarto
opp.ꝙ nō ſufficit motio cōtrouerſie:ſed requiratur cōteſt.lit.vt.ff.de rei
vend.l.ſi poſt acceptum.Solu.ibi in ſingulari iudicio : hic in vniuerſali,
6 quod eſt fauorabilius:vt.ff.eod.l.diuus.ℭ † Quinto opp.de.l.illud.ff.
eo. Sol.ibi loquitur quo ad caſus fatalitatem.i.vt non teneatur poſſeſ-
ſor de caſu:qꝛ nō tenetur ius ſuū indiſcuſſum dimittere:hic vero loqui-
tur reſpectu acceſſionū.ℭ Sexto opp.de.l.heres furioſi.§.fi.ff.eo. Sol.
hic loquitur de fructibus rei,⁊ de vſuris quātitatis.i.ſortis.ibi vero lo-
quitur de vſuris fructuum: vnde ibi venit acceſſio acceſſionis : qꝛ vt ibi
no.officio non deſeruit officium:⁊ dic vt ibi no.ℭ Vltimo quedā in iſta
materia euidentialia vide per Cyn.ȷ̃.l.proxi.⁊c.

1 ☞ Fructus veniunt in petitione hereditatis eodem iure cum ipſis re
bus hereditarijs.ſecus in iudicijs ſingularibus.2.
3 Titulus quando imminet emptori, non tenetur petitione hereditatis,
ſed rei vendicatione.
4 Petitio hereditatis eſt mixta:⁊ ſic ſapit aliquid perſonaliter : ideo non
tenet ſucceſſorem ſingularem.
5 Excipiens an debet probare de tempore,an vero agens.
6 Petitio hereditatis,⁊ rei vendicatio,an poſſint ſimul cumulari.

ℭ Lex ſecunda.

SI poſt motam. Malefidei emptor here-
ditatis tenetur petitione
hereditatis titulo non obſtāte.hoc primo. In qua petitio-
tanquā in vniuerſali fructus includuntur.hoc ſcđo. In ver.
fructibus ſed bonefidei emptor nō tenet̃ de fructibus.ſed bonefidei em-
ptor nō tenet̃ de fructibus,niſi ex die litis inchoate.hoc tertio. In ver.ſi
vero.⁊ nō tenet̃ petitione hereditatis:ſed tenet̃ rei vēdica. tanqꝫ poſſeſ-
ſor rei ſingularis.hoc quarto.⁊ eſt in ver.emptor autē.⁊ ſic tertiū dictuꝫ
primo,⁊ ſecundū ſcđo reddit̃ ſm Bart.vel pone caſum vt hic ponit̃ per
1 Pe.⁊ Cy.legēdo literā ordinate.ℭ † Et colige quatuor.Primū eſt,ꝙ
poſt controuerſiā motā authori,ſucceſſor vniuerſitatis ſciēs ꝯtrouerſiaꝫ
motā,tenet̃ de fructibus.Ego dico maxime ſciēs ; nam ſciētia authoris
nocet ei qui habet titulū vniuerſalē:ſed in titulo ſingulari eſſet ſecus:vt
no.ff.de publi.l.eū qui.§.in hac.ℭ Scđo no.ꝙ poſt adeptū titulū ⁊ poſ
ſeſſionē ꝯtrouerſia mota authori nō nocet ſucceſſori.ſed bene nocet ei ſi
2 cōtrouerſia ꝯtra ſe moueat̃:vt in verſi.ſi vero.ℭ † Tertio no.ꝙ fructus
veniūt in petitione hereditatis eodē iure cū ipſis rebus hereditarijs.ſe-
b cus eſſet in ſingularibus [b] iudicijs,vbi nō veniūt eodē iure,vel noua rei
vēdicatione,vel iudicis officio.⁊ eſt rō:qꝛ iudiciū vſe recipit augmentū ⁊
diminutionē.⁊ ꝑ hoc dꝛ nō variari in ſubſtātia,ſed in accidētibus. Sed
iudiciū particulare qđ hꝫ certos limites,nō pōt vltra ꝑgredi,niſi veniat
vt acceſſio:vt no.ff.e.l.itē veniūt.§.fructus.⁊.ff.de excep.l.fundi. facit qđ
no.in ſimili in.l.lucius.ff.de fund.inſtru.⁊ adde qđ not.ff.fa.erciſ.l.here-
des.§.de pluribus.Preterea in vniuerſali iudicio nō eſt neceſſaria ſpeci
ficatio petitionis fructuū:qꝛ veniunt ex iure intētato.ſecus in ſingulari-
bus iudicijs,vbi fructus ante lit.cōteſt.percepti,ſunt neceſſario in libel-
lo petēdi:ſed poſtea percepti veniūt incidenter ſine expreſſa petitione:vt
no.in.l.ſi quis miſſum.§.fi.de dā.infe.⁊ adde qđ no.Cy.ſi qs alteri vel ſi-
3 bi.in.l.cū ꝓpria.⁊ Inn.extra de re.ſpo.c.grauis.ℭ † Quarto no.in ver.
emptor.ꝙ emptor rei ſingularis,qñ titulus imminet ei,nō tenet petitio
ne hereditatis,ſꝫ rei vēdicatione. Nō ob.dictio implicatiua,etiā:qꝛ impli-
cat hoc modo,ꝙ nō ſolū nō tenet peti.here.ꝓ rebus:ſed etiā nō tenet ꝓ
fructibus:vel expone aliter vt in gl.ℭ Op.ꝯ primū dictū:certū eſt ꝙ em
ptor hereditatis hꝫ titulū:ſed ille qui hꝫ titulū,nō tenet̃ petitione here.
vt plene no.in.l.cogi.ȷ̃.eo.ergo iſte muſeus nō tenet̃ hereditatis petitio-
ne.Sol.quo ad primū reſpōſum.l.noſtre rīo eſt clara:qꝛ titulus habet̃
pro nō titulo,qñ emit poſt motā cōtrouerſiam:vt.ff.eo.l.diuus.ſed quan
tum ad ſecundū reſpōſum.l.in quo innuit muſeū teneri:dū dicit ex quo
lis in iudiciū deducta eſt.ſ.cōtra muſeū:ſed debet dari alia reſpōſio, vi-
delicet ꝙ aut quis emit bona fide rem ſingularē,⁊ non tenetur petitione
heredi.Aut emit hereditatē totā,vel quotam partē : ⁊ tūc tenetur peti.
here.Et eſt differētia:qꝛ emēdo vniuerſitatē ſuccedit in locum vēditoris
in ipſa

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

in ipſa vniuerſitate:⁊ per cõſequens in ipſo vniuerſali iudicio ſubeũdo. ſed emptoꝛ rei ſingularis non ſuccedit in ipſa vniuerſitate, nec appellať ſucceſſoꝛ iuris:ideo nõ ſequitur eum vniuerſale iudiciũ.ar. ff. de eden.l. quedam.§.is aũt.⁊.ff.ad trebel.l.j.§.ſi heres. Guil.de cu.dicit qđ rõ differẽtie eſt:qꝛ in habentibus ſimilitudinẽ de facili fit tranſitus.vñ emptoꝛ hereditatis gerit ſe quodammodo ꝓ herede,merito tenetur petitiõe hereditatis ſm Guil. ¶ †Ego addo vnã rõnẽ: qꝛ petitio hereditatis eſt[a]
4 mixta:⁊ ſic ſapit aliquid perſonalitatis:⁊ ideo nõ tꝫ ſucceſſoꝛẽ ſingularẽ,
a ſed vniuerſalẽ ſic:vt.l.fi.§.fi.ff.de cõtrahẽ.emp.⁊.j.de act.⁊ ob.l.eũ cui.cũ ſi.Et iſtud cõtrarium an titulus excludat petitionẽ hereditatis, diſtingue vt hic no.in glo.⁊ plenius.ff.e.l.etiam.§.ſi qs.⁊ ad adhuc plenius ⁊ clarius hic per Cy. ¶ Scđo op.ad ver.ſi vero.dicitur hic ꝙ muſeus dꝫ ꝓbare ſe emiſſe ante litem motã.Contra.imo agẽs dꝫ ꝓbare eum emiſſe poſt litem motam:qꝛ non ꝑſumitur lis mota,nec ſcientia:vt.j.de ꝑſcrip. lon.temp.l.ſuper lõgi.⁊.ff.de ꝓba.l.verius.Sol.dicit gl. concedo hoc ꝙ ꝓbat eo ipſo ꝙ cõtrarium nõ ꝓbatur.que glo.eſt valde notabilis.Non ob.qđ vbi qs aliquid dicit ante factũ,debet ꝓbare:vt.j.de ꝓba.l.matrẽ tuam.qꝛ iſtud eſt verum,qñ alias eſt fundatũ ius agentis,ſed hic ſine ꝓbatione temporis nõ eſt fundatum ius petitoris quo ad fruct⁹:⁊ ideo opꝫ ꝙ petitoꝛ ꝓbet.nam ille q dicit aliquid factum lite pendẽte, dꝫ probare de tempore.ſ.ꝙ lis tunc pendebat.facit qđ no.ff.de neg.geſt.l.eum
5 actum. ¶ †Et ex hoc collige an excipiẽs dꝫ probare de tempore,an vero agens:qꝛ ſi agens haberet intẽtionẽ alias fundatã, incũbit probatio excipiẽti.Si vero non habet intẽtionẽ fundatã,niſi rõne certi tpis:tunc dꝫ docere de tempore. Et ideo ſi qs accuſat me ꝙ aliquid innouam appellatione pendente cõtra ꝯſtitutionem eccleſie: dꝫ docere ꝙ appellatio
b pendebat:⁊ quod ea pendente innouaui.⁊ de hoc eſt hic glo.ſin.[b] ⁊ no.
6 ¶ †Juxta hanc legẽ queritur,nunquid petitio hereditatis ⁊ rei vẽdi. poſſunt ſimul cumulari.gl.hic nõ rñdet clare:ſꝫ guil.de cu.dicit ꝙ agendo ꝓ eadẽ re nõ poſſunt ſimul cumulari, ſꝫ dꝫ actoꝛ eligere circa petitionem eiuſdẽ rei:vt.l.qđ in heredẽ.§.eligere.ff.de trib.ita ⁊ in realib⁹ actionibus:qꝛ eadẽ res bis peteretur.qđ eſt inconueniẽs ſm Guil.Sed ſi petitio hereditatis ꝓponeretur ꝓ vniuerſo,⁊ rei vendicatio ꝓ certa re ſpecificata,bene admitteretur cumulatio: qꝛ non videntur ad idẽ ꝓponi ſꝫ Pe. ¶ Quid ergo dicemus de tali libello.cõqueroꝛ de Petro,qꝛ poſſidet talem domum hereditatis quõdã Martini,pertinẽtem ad me,tãꝙ ad heredem ⁊ dñm.quare peto me declarari heredẽ ⁊ dñm,⁊ dictum petrum ad rei reſtitutionẽ ſentẽtialiter cõdemnari: Rñ. hic cõcluditur dupliciter per diuerſa media:quoꝛũ vnũ reſpicit petitionẽ hereditatis:alte
c rum rei vẽ.⁊ ideo nõ videť libellus ꝓcedere[c] ſi excipiať ante li.cõte. alias bene ꝓcedit libell⁹ iuxta no.ff.de exce.l.gñaliter.ſi aũt eſſet vna cõcluſio, ſꝫ eſſent due concludẽdi cauſe:tñ nõ eſſet intentata niſi vna actio,in qua magis ꝓprie infert ſua cã.vñ in themate predicto ſi cõcluderẽ ſic, quare peto me heredẽ declarari,nõ eẽt ꝓpoſita niſi petitio here.Nã vt ait In. ſemp ꝯcluſio libelli eſt attẽdẽda.vt ipe no.ex ꝺ reſcr.c.ſup lřis.ꝗ Vba no.

¶ Lex tertia.

HEreditas. Excluſus a petitiõe hꝛ̃ditatis ex vna ſucceſſiõe ꝓpoſita, nõ excluditur ſi ex alia ſucceſſione ꝓponať,licet ad eaſdẽ res. Itẽ excluſus a q̃rela,põt hereditatem ex alia cã vẽdicare.h.d. diuerſitas ergo ſucceſſionũ vt in primo rñſo,⁊ diuerſitas cãrum etiam circa eandem ſucceſſionẽ,excludũt petitionẽ rei iu.⁊ eſt lex no.Uel ſic: Siue vna cã mutetur de vna ſucceſſione ad alterã,ſiue de vna ſucceſſione ad ſe ipſam: non ob.exceptio rei iudicate.Pone exemplũ in primo dicto.Petij domum tanꝙ heres matertere,ſuccubui,volo petere tanꝙ heres pr̃is mei.certe nõ repelloꝛ.nã lꝫ in primo iudicio dixerim ꝙ erat hereditas matertere:⁊ in ſcđo iudicio dicã cõtra,ꝙ erat hereditas patris mei,vt.ſ.de iu.⁊ fac. igno.l.cũ falſa.tamen nõ repelloꝛ:qꝛ in diuerſis iudicijs poſſum eſſe contrarius mihi:vt.l.Papinianus.§.ſꝫ nec impuberis.ff.de inoffi.teſta.qñ ſ.ſunt talia iura que nõ tolluntur electione. ¶ Sed hic quero.quid ſi in primo iudicio non ſolum ſit reus abſolutus , ſꝫ ſit ꝓnuntiatum rem ad eum pertinere,vt ponit Inn.de reſti.ſpo.c.ex ꝯqueſtiõe. nũquid poſtea auditur:videtur ꝙ nõ.cum illa ſententia habeatur ꝓ veritate.Cõtrariũ determinat hic Guil.qꝛ ago tanꝙ alia ꝑſona ꝗ̃ primo egerim,cũ repreſentẽ aliũ teſtatoꝛẽ.⁊ ſic non ob.mihi res iudicata,quaſi ficte ꝑſona agẽtis mutata ſm Gui.qđ eſt no. ¶ In ſcđa vero parte hui⁹.l.pone caſum per.l.contra maioꝛes.⁊.l.eum qui.ſ.de inoffi.teſta.⁊ dic vt ibi notatur.

¶ Lex quarta.

1 **IN reſtituenda.** Poſſeſſoꝛ a quo euinciť hereditas , deducit ſumptus quos ſe feciſſe ꝓbat ĩ infirmitate ⁊ funere defuncti. ¶ †No. qđ ſi aliquis eſt infirmat⁹ in hoſpitio,⁊ hoſpes fecit ſibi expẽſas in infirmitate,⁊ tãdẽ moꝛtuum ꝓprijs ſumptibus tradidit ſepulture,ꝙ ſi poſtea veniũt ꝯſanguinei,⁊ petunt res illius moꝛtui, hoſpes põt eas retinere donec ſibi ſatiſfiat.Etiã ſi ſcholaris facit expẽſas in infirmitate ⁊ funere alteri⁹ ſcholaris,⁊ hꝫ foꝛte libꝛos ſuos , qđ nõ cogitur eos reddere conſanguineis vel heredibus illius ſcholaris , niſi ſibi ſatiſfiat. ſcđo no.ꝙ de hmõi expẽſis nõ crediť ſimplici verbo dicẽtis ſe expẽdiſſe, ſꝫ requiritur ꝓbatio ſaltẽ ꝯiecturalis,⁊ veriſimilis arbitrio boni viri.facit qđ no.j.de iure delib.l.fi.§.in cõputatione,⁊.j.de dona.l.ſi qs ꝓ redẽptione. ¶ Tertio no.qđ dꝫ ꝓbare ſe expẽdiſſe ꝺ ꝓprio.tñ dico ꝙ ꝓbata expẽſa,preſumiť ꝙ de ꝓpria pecunia:vt.ff.de priui.cred.l.ſi ventri.§.fi.ꝗ̃ eſt ad hoc no. ¶ Quarto ⁊ vltimo no.ꝙ expẽſe facte in infirmitate ⁊ ſepultura equiparãtur.⁊ facit ad materiã.ff.de reli.⁊ ſump.fune.l.ſic ꝓ rata.

¶ Lex quinta.

DE hereditate. Poſſeſſoꝛ qui hereditatem reſtituit,deducit qđ creditoꝛib⁹ hereditarijs hereditario
1 noĩe ſoluit.h.d. ¶ †No.hic ꝙ poſt ꝓnuntiationẽ vict⁹ opponit deductionẽ.⁊ rõ eſt: qꝛ iſta deductio redacta eſt ad inſtar ꝯpẽſationis,vt no.ꝑ gl.ſ.l.ꝓxi.qꝛ ꝯpẽſatio põt opponi in executione ſniẽ:vt.ff.de ꝯpẽſat.l.ſi cũ militi.§.cũ inter.⁊ facit ff.de ꝯfeſ.l.cũ fideicommiſſum. ¶ Op.ꝫ hanc.l.⁊ vr̃ ꝙ iſte ſoluẽs nõ deducat, ſed tãꝙ indebitum
a repetat a creditoꝛe:vt.ff.de ꝯdi.inde.l.ſi pene cauſa.§.j.Sol.ibi ſoluit noĩe ꝓprio:hic appellatiuo tanꝙ heres:⁊ ſic ꝯtemplatione hereditatis liberande.vñ tanꝙ miniſter liberauit hereditatem ⁊ verũ heredẽ.ideo ceſſat indebiti condictio,⁊ dať deductio.Et diſtingue plenius vt no.ff. e.l.ſi qd poſſeſſoꝛ.Et adde qđ no.ff.de pac.l.ſi tibi.§.cum poſſeſſoꝛ.⁊.ff.ad treb.l.ſi heres pecuniam.⁊ facit ad ꝑdictã diſtinctionem in ratione ſui. ff. de leg. ij.l.peto.§.mater.vbi nomen appellatiuum putatiuum habetur ꝓ vero nomine,⁊ idẽ reꝑſentat.

1 ☞ Judicium ratione dubitationis tenet cꝫ minus legitimo tutoꝛe inter auum ⁊ nepotẽ in eius poteſtate conſtitutum.
2 Oppoſitiones ſequentes tendunt ad impugnationem ſupꝛadicti caſus.3.4.5.6.
7 Decretũ interpoſitũ ſup tutela eius qui non poteſt habere tutoꝛem, an ſit ipſo iure nullum. b

¶ Lex ſexta.

1 **SI putas.** †Hoc dicit. Ratione dubitatiõis tꝫ iudiciũ cũ minus legitimo tutoꝛe inter auũ ⁊ nepotẽ in eius ꝑtãte ꝯſti- c tutũ.h.d.Ja.bu.Jſta eſt vna lec.⁊ vera.Alia lec. eſt, ꝙ etiã tutoꝛ putatiuus detinẽs tenetur peti. her.facit.ff.e.l.etiã.§.ſi qs abſentis.prima lec.eſt verioꝛ. ¶ No.hic ꝙ pater emãcipauerat filiũ nepote in ꝑtãte retẽto,deinde deceſſerat fili⁹ emãcipatus:vnde eius hereditas delata erat nepoti,⁊ ex illa ꝑſona acquirebať auo rõne poteſtatis aui te.Nunc foꝛte mater nepotis,vel alij eius coniũcti,fecerunt ſe dari ⁊ decerni tutoꝛes iſtius nepotis , ⁊ tutoꝛio nomine poſſidebant bona patris ipſius.cum ergo auus de hoc conquereretur coram pꝛincipe,pꝛinceps ꝯſuluit auo qđ agat contra eos petitione hereditatis.⁊ obtẽto in ea declarare ꝙ iſti tutoꝛes nõ ſunt tutoꝛes: qꝛ ille qui eſt in ꝑtãte alicuius,non põt habere tutoꝛẽ.h.d. hec.l. ¶ Op.⁊ videtur ꝙ iſtud iudiciũ nõ tꝫ: qꝛ iudicium dꝫ fundari cũ ꝑſona legitima : vt.j.qui da.tuto.poſ.in vniuerſis.ſꝫ hic perſona nõ eſt legitima.nam aut ꝯſidero ipſos nepotes, ⁊ perſona eſt legitima: qꝛ inter auum ⁊ nepotẽ in ꝑtãte nõ poteſt eſſe iudicium:vt.ff.de iud.l. lis nulla.⁊ ff.de act.⁊ obl.l.actiones. Aut ꝯſidero ipſos tutoꝛes,⁊ ſimiliter ꝑſona non eſt legitima:qꝛ cũ iſti nepotes ſint in poteſtate aui, decretũ tutele fuit nullũ ipſo iure:vt.l.j.ff.de tute.So.hoc eſt iõ: qꝛ erat dubium an iſti nepotes erant in poteſtate aui necne:qꝛ foꝛte nõ ꝯſtabat an eſſent concepti ante emancipationem patris , vel poſtea: ⁊ ideo in dubio ſtatur decreto : ⁊ habentur iſti tutoꝛes
2 pro perſona legitima rõne dubitatiõis. ¶ †Secundo op.⁊ videtur ꝙ iſte libellus non poſſit recte foꝛmari:nam aut auus aſſerit illos tutoꝛes:⁊ per conſequens confitebatur nepotes eſſe ſui iuris.Et ex hoc ſeipſum excludet ab acquiſitione hereditatis ⁊ commodi; aut negabat illos tutoꝛes : ⁊ tunc cum fateatur ſe agere contra eius illegitimam perſonam,nõ tenet proceſſus . Rñ. ꝙ ipſe poteſt fateri ꝙ ſint tutoꝛes interim rõne dubitationis;vel ꝙ non diceret aſſertiue ꝙ ſint

a ¶ Idem tꝫ Bart. in.l.ſi bone.ff.de ꝟti.⁊ vide per eũd.j. eo.in.l.hereditatis Et hunc ibidẽ.Et in hoc quod ſubijcit,an titulus petitionẽ hereditatis excludat,vide bar, j.l.cogi.j.e. qđ etiã per ſuperuenientẽ poſſeſſoꝛi ti. lite pẽdente,ſi ꝓuenit ab eo, qui agẽtem excluderet.Philippus Decius.

b ¶ Sĩgularis.Adde gl.in.c.venerabilibus.in glo.pe.de ſen.excõ.in.vj.quã alle.domi.in cle.ſi. vbi ẽ gl.pe.ꝺ reſcri.

c ¶ Procedere.Adde qđ Pau.de ca. in ꝯſi.vj.nõ faciẽs mẽtionem ꝺ Bal. hic, dicit ꝙ põt cumulari petitio hereditatis,⁊ rei vendi.⁊ ibi ponit qũo cognoſcatur an ſit intentata vtraꝗ.

tutores,ſed ꝙ pretendũt ſe tutores.⁊ hoc modo
3 cautius formatur libellꝰ in hac.l. ¶ † Tertio op
a ponitur,⁊ videtur qđ ex ſententia [a] iſte auus nil
poſſet ꝯſequi.nã ſi ꝓnuntiatur ꝓ auo,declarat
nepotes eſſe in ſua poteſtate:ergo declaratur ip-
ſos nepotes nõ potuiſſe habere tutores.igit de-
claratur iudiciũ actitatũ cũ minus legitima per
ſona.ergo nullũ ipſo iure:vt.ff.de iud.l.nõ idcir-
co.§.cum poſtea.⁊.s.q legi.perſo.l.j. Sol.ꝫ hoc
declaret nunc:tñ qꝛ in pteritũ hoc nõ erat decla-
ratũ,ſed dubiũ:tenet pceſſus rõne dubij.⁊ vide
hic.l.procurator ad exhibendũ.§.fi.rem ratã ha
4 beri. ¶ † Quarto opponit,qđ iſte auus non ha
beat petitionẽ hereditatis ꝯtra nepotes:qꝛ pri-
ma cauſa ſucceſſionis eſt deſcendẽtium.j.de legi
timis her.aut.in ſucceſſione.Sol.ꝯcedo qđ quã
tũ ad nomẽ heredis ipſi nepotes ſunt heredes:
ſed quantũ ad commodũ eſt heres ipſe auus:vt
ff.de leg.j.l.cũ filio.⁊.ff.de acqui.here.l.placet.ſꝫ
hoc iure veteri:ſed iure nouo cũ rõne ptãtis nõ
acquirat niſi vſuſfructus,ceſſat hec.l.qꝛ nepotes
ſunt heredes noĩe ⁊ re.Auus aũt nõ eſſet heres:
ſed ſimplex ſucceſſor vſuſfructꝰ:⁊ ſic nõ haberet
5 petitionem hereditatis. ¶ † Quinto op.ꝙ iſte
auus non poteſt adire hereditatẽ:ſed debẽt adi
re nepotes eiꝰ iuſſu,vt acquirat auo:vt.ff.de ac-
qui.her.l.ſi qs mihi bona.§.iuſſum.ſed ꝯſtat qđ
hoc non ſunt facturi nepotes:nec obedituri auo
eoꝝ aduerſario:ergo ⁊c.vt.j.de her.inſt.l.cũ pro-
ponas.nec potes dicere qđ adeant cũ authorita
te tutoꝝ:qꝛ licet rõne dubitationis habeãt legi-
timã perſonã in iudicio:ſecus tñ in extraiudicia
libus,in qbus requiritur veritas tutele.ff.qđ fal.
tu.l.j.§.idem Pomponius.⁊.l.qui neqꝫ.ff.de re.
eo.ſic nec in contractibus habent legitimã pſo-
nã:⁊ decipiuntur ꝯtrahentes cũ eis,ꝫ videãtur
decipi authoritate pretoris.⁊ ita tꝫ hic Azo in
ſumma.Rñ.ſoluendo qđ iſti nepotes erãt infan
tes:⁊ iđ non erat neceſſarius eoꝝ ſenſus:vt.j.de
iur.deli.l.ſi infanti.Item hodie eſt expeditũ,ſiue
eſſent infantes,ſiue non:vt.j.de bo.que lib.l.non
6 ſolum.in princi. ¶ † Sexto opp.ꝙ iſti nepotes
ſunt vere heredes nomine:ergo non tenentur
petitione hereditatis:vt.j.eod.l.cogi.in fi.a con-
trario ſenſu.Sol.magis ꝯſidero effectum quam
nomen:vt.ff.de fideicom.hered.peti.l.j.⁊.ij.Con-
clude ergo ſm iſtam literam,qđ iudicium tenuit
ratione dubitationis:⁊ aditio tenuit ratione in-
fantis etatis,⁊ acquiſitio proceſſit ratione auite
poteſtatis,⁊ lata ſententia ꝓ auo finitur tutela,⁊
ſit certum qđ prius erat dubium. Alij volentes
oĩa predicta contraria ſoluere,quatenꝰ reſpiciũt
perſonam,dicunt qđ iſtud iudiciũ non proponi
tur contra nepotes,ſed contra falſos tutores:nã
cum decretum ſit nullũ:ipſi ſunt falſi tutores.iđ
tenent petitione hereditatis,ſicut falſus pcura-
tor:vt.ff.e.l.etiã.§.ſiqs.q paragra.bene inductꝰ
facit ꝓ iſta litera,licet gl.ſignet ipſum pro cõtra-
rio. ¶ Quero hic,nunquid hodie iſte auus poſ
ſit agere vt legitimꝰ adminiſtrator nepotũ:Rñ.
ſic contra falſos tutores,vel alios detẽtatores,vt
7 in gl.ſꝫ nõ cõtra ipſos nepotes. ¶ † Scđo que-
b ro,nunquid decretum [b] interpoſitũ ſuper tutela
eius qui nõ põt hr̃e tutorẽ ſit ipſo iure nullum:
Azo in ſumma hic dicit ꝙ ſic.ar.de tu.⁊ cur.da.
ab his.l.Seie egreſſe.nam impoſſibile decretuꝫ
non tꝫ:vt.l.fi.que ſen.ſine app.reſcin. ¶ Sed cõ
tra hoc op.ꝙ videtur ſequi abſurdum:nam con
trahentes cũ tali authoritate decreti ꝯtra.l.j.de
his qui veniã eta.impe.ꝯtrahunt.Rñ.Azo ibi
loquitur in decreto qđ interponitur ad alienan-
dũ:hic ad ꝯſeruandũ. ¶ Tu dic qđ ibi in decre-
to aliquo,hic in nullo ꝓpter qualitateꝫ perſone,
in qua non cadit tale decretũ.vel dic vt gl.hic vi
detur diſtinguere.aut ante decretũ interpoſituꝫ
fuit diſceptatum an eſſet decretũ interponendũ
necne,⁊ ſuper hoc iudicatum:⁊ tũc ſtandum eſt
decreto.aut de hoc non fuit cognitum,nec inqui
ſitum:tunc nõ tenet decretum.ita videtur ſentire
vltima gl.huiꝰ.l.decretum enim qđ interponitur

a ¶ Ex ſnia. Adde Bar.in.l.eũ qui.ff. de tuto.⁊ cur.dat. ab his.

b ¶ Decretũ. Vide Bal.in.l.ij.j.qñ ꝓuoc.nõ eſt neceſ.⁊ hec differentia an cauſa cognita vel ne ĩterponet ⁊c.nõ videtur vera:quia ſemper videt ꝙ requiratur cauſe cognitio,qua nõ interueniente,actus eſt nullꝰ.l.cũ hi.§.ſi pretor.ff.đ trãſa.etiã ſi vera non ſit cauſa.Iteꝫ qꝛ tex.in.l.Seie.hic alle.⁊ in.l.tutor ſi petitus.ff.đ tut.⁊ cur.da.ab his.non faciunt hanc differẽtiã.nec videt in iure ꝓbari.Tancre.in l.pe.alias fi.ff.đ iuſti.⁊ iu.đt idẽ qđ Bal.hic.⁊ facit qđ no.Ang.i.l.j.§.hec verba.ne vis fiat ei.⁊ iſta eſt limitatio ad id qđ dicimus decretũ ex falſa cã regulariter eẽ nullũ.⁊ videt ſatis ſuſtentabilis.intelligendo vt hic per glo.qđ ante ſuper hoc fuerit pronuntiatum.

c ¶ In hoc viđ hic Bar.q poſt gl.rõnẽ tradit,cur non def.Et vide Pau.de caſ.in ꝯſi.vj.Et de hoc qđ ſubdit,nõ pſcribi her.pet.lõgo tpe,vide hic Bar.⁊ Alex.in.l.j.j.qñ nõ petẽ.par.eundẽ Bal.j.l.ꝫ.đ iur.deli.⁊ eũd.j.l.fi.đ edi.diui adr.tol.Phi.Deci.

per modum iuriſditionis voluntarie,nunꝙ eſt aliqđ,niſi quatenus inni
titur veritati:vt.ff.de leg.preſtan.l.filium.§.ſi quis cõtra.ſed qñ per mo-
dum iuriſditionis cõtentioſe cauſa cognita interponit,ſtat decreto:niſi
ſit error expreſſus.vt no.in.l.ij.j.qñ ꝓuo.non eſt neceſ.facit.ff.de re iud.l.
a diuo pio.§.ſi poſt aditã.⁊.s.de reſt.mili.l.ignorare.⁊ qđ no.ff.de excu.
tu.l.qui teſtamẽto.⁊ de tu.⁊ cur.da.ab his.l.tutor ſi petitus.⁊ in.l.j.j.de
8 cura.furio. ¶ † Vltimo no.in gl.qđ negare qñqꝫ exponitur,id eſt nõ di
cere.⁊ adde qđ no.j.vnde liberi.l.qui ſe patris.Bal.

1 ☞ Petitio hereditatis non datur regulariter,niſi cõtra poſſidentem pro herede,vel pro poſſeſſore.
2 Petitio hereditatis an ſit actio mixta.
3 Petitio hereditatis quare non datur contra titulo poſſidentem.

¶ Lex ſeptima.

HEreditatis. Petitio hereditatis nõ datur con
tra titulo poſſidentem:⁊ ideo non
excluditur preſcriptione longi temp.ſed ſpeciales actiones
in rem cõtra titulo poſſidentẽ dantur:⁊ ideo poſſunt excludi
1 preſcriptione longi temporis.h.d. ¶ † In text.a ceteris aũt.ſ.poſſiden-
tibus. ¶ No.primo ꝙ peti.hereditatis regulariter non datur niſi cõtra
poſſidentem ꝓ herede,vel pro poſſeſſore.que verba exponuntur in.l.co
gi.j.e. ¶ Scđo not.ꝙ petitio hr̃ditatis eſt actio mixta. ¶ Tertio no.ꝙ
natura mixte actionis eſt ꝙ nõ excludatur longi temporis preſcriptiõe.
⁊ iſtud eſt:qꝛ ſapit naturam actiõis perſonalis:cũ in ipſa qualitas actio
nis perſonaliter repreſentetur. ¶ Quarto no.ꝙ ſingulares in rem actio
nes nõ excluduntur per ſolius tituli poſſeſſionis allegationẽ. ¶ Quin-
to no.ꝙ ſpeciales in rem actiones excluduntur per vſucapionem,⁊ lon-
2 gi temporis preſcriptionẽ. ¶ † Op.⁊ videtur ꝙ petitio hereditatis def
c cõtra titulo [c] poſſidentẽ:vt.s.e.l.ſi poſt motã.§.ſi vero.So.vt ibi.Scđo
op.ꝙ lõgo tempore preſcribatur cõtra petitionem hereditatis:vt.j.de
edi.diui adria.tol.l.edicto.in fi.Sol.ibi eſt rõ:qꝛ petitio hereditatis pro
ponebatur cõtra titulo poſſidentẽ:ideo qꝛ excedit ſuos terminos:ideo
excluditur a nõ ſuis terminis:tunc enim eadem ratio eſt in petitione he
reditatis,⁊ in ſingularibus iudicijs.⁊ ſic non ob.Tertio cõtra hoc op.
de rõne huius.l.nã cõtra quẽcunqꝫ ꝓponatur:tamen mixta eſt actio.er-
go nõ excluditur lõgo tẽpore,vt in rõne litere.So.in ſuo vli eſſe nõ põt
tolli lõgo tempore,ſꝫ reſpectu rei particularis poſſeſſe cũ titulo ſic.hoc
ſic declaro.nõ preſcribitur actiõi,niſi preſcribatur cauſe,vñ actio oĩt.vñ
nõ preſcribitur reali actiõi,niſi pſcribatur dñio:vt.j.đ pig.l.vſucapio.ſꝫ
cauſa petitiõis hereditatis eſt vera heredis eſſentia.cõtra quã nõ poteſt
pſcribi:qꝛ pſcriptio nũꝙ facit verũ heredẽ illũ qui nõ eſt.in ſuo ergo vli
eſſe petitio hereditatis nõ recipit hanc pſcriptionem:ſed in deductione
eius ad rem certã bene recipit pſcriptionẽ:vt in.l.cõtraria.Quarto op.
ꝙ pſcriptio ꝓcedit ex titulo putatiuo,ſicut ex vero:vt.ff.đ vſuc.l.celſus.
licet ergo poſſeſſor nõ habeat verũ titulũ:tamen pſcribet lõgo tempore
per titulũ putatiuum.⁊ ſic male loquitur hic.Rñdeo quantũ ad exclu-
dendam ſpecialẽ in rẽ actionẽ,loquitur.l.celſus.qꝛ ibi pſcriptio eneruat
cauſam agẽdi.i.dñium.ſecus in petitione hereditatis:qꝛ ipſum ius vle
3 qđ nõ poſſit poſſideri,nõ põt eneruari pſcriptiõe. ¶ † Quero hic,vtrũ
petitio hereditatis ſit actio mixta.tex.dicit ꝙ ſic.doc.dicũt ꝙ ꝓprie eſt
actio realis:qꝛ cũ in ea ꝯcludatur principaliter ad declarationẽ dominij
ipſius heredis:nam dñs ⁊ heres idẽ ſunt.in.l.his verbis.ff.de her.inſti.
ergo per ꝯcluſionẽ apparet qđ eſt actio in rẽ:ſꝫ ideo dicitur mixta:qꝛ ve-
niunt in ea etiam iura:vt.ff.e.l.regulariter.⁊ ibi no.Ego dico ꝙ tex.loqt
hic ꝓprie:qꝛ eſſe heredẽ,eſt habere realia ⁊ perſonalia,actiua,⁊ paſſiua:
ergo petitio hereditatis que cauſatur ab ipſo iure hereditario,cũ effe-
ctu ſapiat naturam ſue cauſe,neceſſario eſt actio mixta.Preterea.pone
ꝙ in hereditate nõ ſunt niſi pſonales actiões,falſum erit dicere ꝙ tñ pe
titio hereditatis ſit pciſe in rẽ actio,cum ꝓponatur ad dãdum:vt.ff.e.l.
4 qđ ſi in diẽ.cum ſimilibꝰ.inhereo ergo magis litere ꝙ docto. ¶ † Scđo
quero,q̃ eſt rõ quare petitio hereditatis nõ dat cõtra titulo poſſidentẽ.
Rñdet gl.ꝙ ſi daret,lõgo tempore finiretur.qđ eſt ꝯtra ipſius naturaꝫ.
hic adde qđ no.j.de vſufru.l.corruptionẽ.tex.aſſignat rõnẽ:qꝛ eſt mixta
actio.ſed in.l.hereditatẽ.s.in quib.cau.ceſſat lõg.temp.pſcri.gl.aſſignat
aliam rõnẽ.nã in petitione hereditatis qs petit ſe ꝓnuntiare heredem.
aduerſarius aũt huius eſt q dicit ſe heredem cõtra.⁊ ideo datur contra
poſſidentẽ ꝓ herede:qꝛ ſe facit aduerſariũ.ſꝫ ille q allegat ſingularẽ titu
lũ,nõ facit ſe aduerſariũ:qꝛ nõ negat agẽtem heredẽ.Iſta rõ nõ cõclu-
dit in eo qui poſſidet pro poſſeſſore:nã nec iſte ſe pretendit heredem:tñ
eo ipſo qđ contradicit poſſeſſionẽ reſtituere,aduerſarius eſt:vt.l.j.s.de
alie.iud.Et ideo dicũt doc.ꝙ melior rõ eſt,qꝛ petitio hereditatis funda
tur ex titulo agentis,⁊ poſſeſſione defuncti:⁊ non fundatur ex dñio,vel
quaſi.Et ideo ſi poſſeſſor hꝫ partem tituli:melior eſt cõditio poſſeſſoris
in iure pari.ar.ff.de verb.obl.l.ſi ſeruum.§.ſequitur.⁊ dato ꝙ agens peti
tione hereditatis probaret de dñio defuncti:tamen hoc nõ patrocinat
ſibi:qꝛ iſta ꝓbatio eſt extra naturã iudicij petitionis hereditatis.⁊ acce
dat qđ no.in.l.ij.in fi.s.e.ſm Ia.bu.⁊ iſta eſt veritas.vnde qñ proponit
petitio hereditatis cõtra titulo poſſidentem,illud nõ eſt niſi qꝛ titulus
agentis eneruat titulum poſſidentis.quando autem tituli inuicem non
ſe eneruant,qꝛ poſſunt ad inuicem compati,melior eſt conditio poſſidẽ
tis.⁊ ita intelligatur gl.l.hereditatẽ.⁊ eſt gl.notabilis ⁊ ſubtilis.

1 ☞ Exceptio preiudicialis ſtatus defuncti oppoſita ad proceſſum petitionis hereditatis, debet ante diſcuti quam vlterius procedatur.
2 An autem ſuper iſta exceptione ſit pronuntiandum.
3 Que ſit practica quando opponitur exceptio preiudicialis.

¶ Lex octaua.

1 **Liber necne.** ¶ † Exceptio preiudicialis ſtatꝰ defuncti oppoſita ad proceſſum petitionis hereditatis debet ante diſcuti, ꝙ̃ vlterius procedatur. h. d. vel ſic: Perſona defuncti prius eſt fundãda in iudicio, ꝙ̃ procedatur in peti. her. ꝓpoſita ex teſtõ. h. d. facit ad rationeʒ huius. l. ſ. de adul. l. quoniam Alexandruʒ. ¶ No. qđ dixi in ſummario qđ perſona eſt fundãda prius in iudicio. facit. ff. de iur. codic. l. quidam referunt. ¶ Opp. ⁊ videtur qđ exceptio ſeruitutis non impediat agẽtẽ: vt. ſ. de edi. diui adri. tol. l. ij. Sol. h qđ ſtatꝰ erat mota viuo teſtatore: ibi nõ, hec eſt diuinatio: ⁊ iõ dr̃ qđ ibi in poſſeſſorio: h in petitorio. ⁊ hec eſt vera: qꝛ poſſeſſoriũ eſt iudicium qđ non recepit altiorẽ indaginem: qꝛ reſeruantur in petitorio. Scđo opponit ⁊ videtur ꝙ iſta exceptio non impediat proceſſum, ſed debeat decidi vna cũ principali: vt. ſ. de ord. iud. l. ſ. So. ibi in poſſeſſorio, hic in petitorio: put illa lex intelligitur ſʒ vnã lecturã. vel verius, ibi obijciebatur exceptio de ſtatu agẽtis. hic de ſtatu defuncti, vel ibi non opponebaẽ ad impediendũ proceſſum, ſʒ in modum peremptorie. hic vero opponebatur ad impediendũ proceſſuʒ per modum dilatorie ſm Ja. de are. quando ergo exceptio poteſt multiformiter opponi, intuere ſemper qualiter opponatur, ⁊ ad quem finẽ: nam
2 modus excipiendi diligẽter attẽdendꝰ eſt. ſicut alibi no. In. ¶ † Quero hic, vtrũ ſuper iſta exceptione ſit pronũtiandũ. Rñ. ſi opponatur ad ꝓceſſum, eſt pronuntiandũ: vt. ſ. de dila. l. a ꝓcedente. ſʒ ſi opponitur ad perimẽdũ ſubſtantiã actionis ꝓpoſite: nõ opʒ ꝓnuntiari ſeorſum a principali: qꝛ tacite decidit cũ principali vt plene fuit dictũ. i. d. l. ſ. de ord. iu
3 di. ¶ † Quero ſcđo, q̃ practica erit qñ opponit exceptio preiudicialis. ſ. an iudex aſſignabit terminũ opponẽti ad ꝓbandũ, vel vtriqꝫ pti, quatenꝰ incũbit: Rñ. Bar. qđ regula eſt, qđ exceptio rei dʒ ꝓbari poſt fundatã intẽtionẽ actoris. vt. l. exceptionẽ. ſ. de ꝓbat. ⁊ iõ de iure pꝛiꝰ daẽ terminus actori. ⁊ poſtq̃ actor ꝓbauit intẽtionẽ ſuam, daẽ terminꝰ reo ad ꝓbandũ exceptionẽ. Fallit qñ obijcitur exceptio ſtatꝰ teſtatoris: qꝛ tũc prius dabitur terminꝰ reo ad ꝓbandũ exceptionẽ ſtatꝰ. ſ. qđ defunctus fuerit ſeruus, ꝙ̃ daẽ actori ad probandũ teſtm̃. ⁊ ita eſt caſus hic, ⁊ in. l. ſi queramus. ff. de teſta. ſm Bar. Tu dic ꝙ hic agẽs hẽbat intẽtionẽ fundatam preſumptiue quo ad ſtatuʒ defuncti: qꝛ ex quo deceſſit teſtatus, ⁊ ſic in poſſeſſione libertatis: ꝓſumitur liber: qꝛ teſtando geſſit ſe ꝓ libero: ⁊ iõ non aſſignaẽ ei dilatio ad ꝓbãdũ: qꝛ hʒ intentionẽ iã fundatam. aduerſario aũt aſſignaẽ dilatio intra quã ſicut ipſe ꝓbare poteſt ſeruitutẽ, ita agẽs libertatẽ: vt. ſ. d tẽp. in integrũ reſt. ꝑ e. l. petẽde. Itẽ cũ queriẽ an ſimul debeat aſſignari dilatio ad ꝓbãdum, refert: aut ſup eiſdẽ capitulis, ⁊ poteſt iudex hoc facere cã abbreuiandarũ litium: facit qđ no. Dyn. in. c. non lʒ actori. d re. iu. li. vj. ⁊. ff. de ꝓba. l. circa eũ. Aut ſup diuerſis capitulis, in quibꝰ reperiẽ ordo per prius ⁊ poſteriꝰ: tũc dʒ prius aſſignari actori quã reo: qꝛ reus nõ eſt fatigandus in onere ꝓbãdi, ſi nõ expedit: vt. ĩ. de exce. l. ſi quidem. Fallit in exceptiõibus preiudicialibus, que ordine iuris debent procedere in ventilatione ipſarum: vt hic, ⁊. d. l. quoniam Alexandrum. ⁊ ita teneas.

¶ Lex nona.

Si ſcripit. Heres ad quẽ pertinet hereditas ex repudiatione alterius, hʒ contra repudiãtem ⁊ quẽlibet detinentẽ petitionẽ hereditatis de iure ciuili vel ꝑtorio. h. d. ¶ No. hic qđ duplex eſt petitio hereditatis: ciuilis, ⁊ ꝑtoria. Itẽ eſt duplex vtilis, ⁊ directa, ꝙ dic vt ꝑ Cy. ĩ. e. l. cogi.

1 ☞ Filiuſfami. ſi diu tenuit hereditatẽ, ꝓſumit eã adiuiſſe iuſſu patris.
2 Adde contrarium.
3 Statutum dicit quod filius non poſſit contrahere ſine licentia patris, quidam filius vendidit mihi rem quam diu tenuit: an preſumatur licentia patris preceſſiſſe.

¶ Lex decima.

a **Si filiuſfami.** Ex diutina poſſeſſione preſumiẽ ſolẽnitas extrinſeca ꝓceſſiſſe. h. d. ſcđ coꝛ. ff. d acq. he. l. q in aliena. ſ. j. ⁊ qđ no. j. l. j. ſ. q admi. ad bo. poſ. Et eſt illa lex ſingularis[a]. ¶ † Ad euidẽtiã pmitte
1 qđ filiuſfamilias nõ põt adire hereditatẽ, niſi iuſſu pr̃is: tñ ſi pr̃e ſciente diu tenuerit hereditatẽ, ꝓſumiẽ iuſſus pr̃is ꝓceſſiſſe: ⁊ nẽ ꝓſumiẽ filiꝰ ꝓ hr̃de ſolẽniter geſſiſſe, ⁊ iure veteri acqrebaẽ cõmodũ pr̃i. ⁊ h. d. iſta lex
b ſʒ intellectũ Azo. q eſt valde no. ⁊ eſt optimũ ar. ꝙ ſi electꝰ[b] ſciẽte eo ad quẽ ꝑtinet ꝯfirmatio diu poſſedit, qđ ꝓſumit ꝯfirmatio ꝓceſſiſſe initiũ poſſeſſionis. h. d. lʒ ergo ſolẽnitas extrinſeca nõ ꝓſumaẽ: tñ hoc eſt verũ: niſi ex diutina poſſeſſione, qđ eſt no. ⁊ mẽti tenẽdũ. In tex. ibi agnita. ſ.
2 ſolẽniter. ¶ † Op. ⁊ vr̃ ꝙ iuſſus nõ ꝓſumiẽ: qꝛ iubere eſt facti. ⁊ facta nõ ꝓſumunẽ: vt. ff. de publiciana. l. q̃cũqꝫ. vlti. So. dr̃ Io. ꝙ hic nõ ꝓſumit iuſſus: qꝛ ꝯſtabat de iuſſu, ſʒ ꝓſumiẽ obediẽtia. ſ. qđ filiꝰ iuſſu pr̃is agnouerit, ex quo diu poſſedit. Iſta rñſio nõ plʒ: qꝛ ſufficit in h poſſeſſio vniꝰ momẽti ad ꝓſumendũ obediẽtiã filij: nã facto ẽt momẽti daẽ itelligi voluntas, ar. ĩ. d inſti. ⁊ ſubſt. l. repꝛehẽdẽda. ⁊. l. quo em. ſ. j. ff. rẽ rat. hab. ⁊. ff. ad mace. l. ſi filius. ⁊ iõ dic ꝙ lʒ iubere ſit facti: tñ ꝓſumiẽ ex lõga patiẽtia, ⁊ ex longa poſſeſſione. ⁊ iſte eſt verꝰ intellectꝰ, ⁊ ꝑ hãc. l. dr̃ Bar. qđ. l. cũ de in rẽ verſo. ff. de vſuris. hʒ locũ in patientia, ſicut in ꝓſtatione. ſʒ tu dic vt dixi in. l. ſi certis an-
3 nis. ſ. de pac. ¶ † Quero hic de tali. q. dr̃ ſtatu-
c tum[c] ꝙ filius nõ põt cõtrahere ſine expſſa licẽtia pr̃is. mõ quidã filiꝰ vendidit mihi quãdam reʒ, ⁊ diu eã tenuit pr̃e patiẽte: nec aliter appet de licẽtia pr̃is: nunqđ ꝓſumiẽ licẽtia ꝓceſſiſſe: hic vr̃ caſus ꝙ ſic. In cõtrariũ: qꝛ hic loquitur in preſumptione que affert patri cõmodum acq̃ſitionis: ſʒ in queſtione formata afferret incõmodũ alienationis. Breuiter primã partẽ teneo per hanc legem: nam hereditas hʒ in ſe cõmoda ⁊ incõmoda. vñ etiaʒ ſi hereditas eſſet damnoſa, habet locum hec lex. facit. ff. manda. l. ſi hereditatem.

1 ☞ Poſſeſſor non cogitur dicere titulum ſue poſſeſſionis.
2 Adde tres op. ſequentes. nu. 3.
4 Poſſeſſor bñficij, cogiẽ dicere titulũ ſui bñficij.
5 Reus in poſſeſſione hereditatis quare interrogatur de qualitate poſſeſſionis, ⁊ in alijs realibꝰ actionibus non interrogatur.
6 An autem ideʒ ſit in publiciana, quod in petitione hereditatis,
7 Titulus acquiſitus lite pendẽte, an excludat petitionem hereditatis.
Interrogationes in petitione hereditatis, per quem modum fiunt.
9 Reus in petitione hereditatis ſi allegat titulũ, an debeat ei dari terminus ad illud ꝓbandum.
10 Titulus cõmodati, vel depoſiti an veniat in petitione hereditatis.
11 Interrogatꝰ de titulo ante litẽ cõteſtatã noluit dicere, poſt litẽ cõteſtatã allegat eũ: an ſibi ꝓſit.
12 Reus in petitione hereditatis non mẽtitur in poſſeſſionis ſubſtantia, ſed in qualitate poſſeſſionis: quia falſum allegat titulum, an conuictus de mẽdacio debeat perdere poſſeſſionem.
13 Interrogationes ſi ſunt omiſſe in petitione hereditatis, reus autem eſt ſponte litem cõteſtatus, actor probauit ſe heredem, ſed non probauit reũ poſſidere, quid iuris.

¶ Lex vndecima.

Cogi poſſeſſorez. Qualitatẽ poſſeſſiõis cõuẽtꝰ reali iudicio nõ teneẽ dicere niſi in petitione hr̃ditatis. ꝑmo ponit regulã. ſcđo exceptionẽ. ſecũda ibi, ꝑter. In tex. expetit. i. reali iudicio agere intẽdit. ¶ In tex. inciuile eſt. i. nõ dʒ d lꝫ inter
1 rogari poſſeſſor. ¶ † No. ꝙ poſſeſſor. nõ cogitur
b docere titulũ ſue poſſeſſionis. ⁊ iõ dr̃[b] Spe. q̃ interrogatiõi vel poſitioni quã facit actor de iure rei, ⁊ nõ de iure ipſiꝰ actoris: reꝰ nõ teneẽ rñdere, per hãc. l. ⁊. ff. de rei vẽ. l. i ſpãli. ita no. in Spe. d teſt. ſ. nunc nobis. ver. Itẽ agẽs. ſcđo no. ꝙ i petitione hr̃ditatis eſt ſpeciale ꝙ iterrogeẽ poſſeſſor de qualitate ſue poſſeſſionis: ⁊ iõ cogitur rñdere an poſſideat ꝓ poſſeſſore. ¶ Itẽ cogitur rñdere an poſſideat ꝓ hr̃de: ⁊ ſi negat ſe poſſidere, vlterius nõ interrogeẽ. ſʒ ſi ꝓfiteatur tñc ſe poſſidere, vlterius ꝓcediẽ in interrogatiõe. ſ. quo titulo poſſideat: vt. ĩ. dicã in qõne q̃r formanẽ interrogationes. Op. ſic aut ꝑma pars logẽ d xo ti. ⁊ male ſe qẽ exceptio: cũ in petitiõe hr̃ditatis verũ titulũ dicere nõ cogaẽ, aut logẽ in ti. ſumpto ꝓ q̃litate poſſeſſiõis. ⁊ vr̃ ẽt ſtare nõ poſſe: qꝛ nec verũ titulũ, nec modificatum qs cogiẽ regulariter dicere. Sol. dic ꝙ ꝑma ps logẽ in gñe, vt ꝯprehẽdat verũ titulũ ⁊ modificatũ. Exceptio xo eſt tm̃ d modificato, ſm Ja. bu. qđ nõ plʒ: qꝛ in petitiõe hr̃ditatis incidẽter qs iterrogaẽ de vero titulo: vt. ſ. patebit. ⁊ ideo ſicut gñaliter ſe habet regula: ita
2 a tota regula excipitur exceptio. ¶ † Scđo opp. videtur ꝙ quis cogatur ſuum tituluʒ allegare ⁊ ꝓbare: vt. ĩ. de ꝓba. l. ſiue poſſideris. Solu. dicit

a ¶ Et eſt illa. l. ſingularis. ꝓ intellectu huiꝰ. l. vid moder. l. qui in aliena. ff. de acqui. hr̃. ⁊ q̃ notaui pridie. iꝯſi. qđ feci in cã cuiuſdã ruſtici. ⁊ ꝙ cõſului apđ imo. ⁊ ꝙ no. d. Pe. d Peruſio in quarta cano. vide an. i. c. nemo. de cõſe. di. j. vbi dr̃ ꝙ hoſpitali vel eccleſia edificatis ꝓſumiẽ interueniſſe authoritas epi. vide. Bal. vbi ſingulariter loquitur de intellectu huiꝰ l. i. l. ij. C. d legi. he ⁊ vide eũ in. l. poſt mortẽ. ff. de adop. ⁊ in. l. i. ĩ. q admit. ⁊ lu. ro. in. l. ſciẽdũ. de ver. ob. ⁊ adde ſinglarẽ tex. c. peruenit de emp. ⁊ vẽ. ⁊ ibi vide Ioã. de imo. ⁊ ibi late dixi vide. d. pe. poſt alios in cle. j. in ꝑn. ⁊ in fin. vcʒ ꝙ ille q diu ſtetit tãq̃ abſolutꝰ, lʒ eſſet excõmunicatus, qđ excuſanẽ participantes. allegant iſtã l. vid ibi. ⁊ vide q̃ dixi in. c. cũ ecclia. d cau. poſ. ⁊ ꝓprie. vide Bal. qui pulchre loquitur in. l. j. C. de pat. ꝑtãte. vide q̃ late dixi in. c. licet hely. de ſymo. An. Barb.

b ¶ Electus. Adde Bal. i. l. qui in aliena hic alleg.

c ¶ Statutum. In cõtrariuʒ facit qđ no. Bal. i. l. ſ. in x. e cõtra queriẽ. ĩ. q admit. ⁊ in. l. ij. ĩ. d le. here. ⁊ vide doc. i. d. q in aliena. ff. de acqui. here.

¶ Et ideo dicit. Adde Bal. in. l. ſ. de confeſ.

a ¶ Coguntur oſtendere. Adde Bald. in. l. incluſiue. j. de furtis.

b ¶ Tu quomodo publiciana ⁊ here. peti. aduerſus poſſeſſorem dentu, vide egregie per Alex. in conſi. xc. parte ſecun. Philippus Deci.

c ¶ Tũc alternatio Vide Jmolam in l. gallus. §. ſi eius hic alleg.

d ¶ An autem titulum dicere nolens cogi poſſit declarare, vide per Spec. abunde. ⁊ de huiuſmodi interrogationibus in titu. de interro. que ſiunt ante lit. conteſta. §. j. Qualiter autem hereditatis petitione conuentus ſe defendat, vide apud eundem Spec. in titu. de ac. ſeu. peti. §. iiij. ver. ſi aũt. ⁊ titu. de contu. §. iiij. verſicu. quod ſi forte. Phi. Deci.

Placen. ꝙ poſtquã actor probauit de dominio
ſui authoris, qđ preſumit̃ in eum deſcendiſſe hʒ
reus dicere de titulo excluſiuo intentionis agen
tis: vt. in. l. cõtraria. ſed ante probationem acto-
ris nõ cogitur reus probare titulũ. ⁊ ſic nõ obſt.
Et licet glo. dicat Pla. ſomniaſſe: in hoc tamen
verũ dicit: nã aut loquitur an debeat interroga-
ri de titulo ad litis ordinationem, ⁊ actoris po-
ſtulationem, ⁊ nõ debet interrogari: vt hic. Aut
loquit̃ vtrũ habeat ꝓbare titulũ ad actoris ex-
cluſionem, ⁊ litis deciſionẽ: ⁊ dico qđ cauſatiue
hʒ hoc probare: alias cõdẽnaretur actori, ex quo
actor fundauit ſuam intẽtionẽ: vt in. d. l. ſiue poſ
ſidetis. Lex igitur noſtra loquitur in allegatiõe ⁊
interrogatione ordinatoria litis. lex cõtraria lo-
quit̃ in allegatione ⁊ ꝓbatione litis deciſoria:
3 ⁊ ſic nõ ob. ¶ † Tertio opp. qđ quis poſſit inter
rogari de titulo. j. de fur. l. ciuile. So. ibi eſt ſpe-
ciale ad euitãdã furti ſuſpicionem, vel dic qđ ibi
nõ interrogatur ad inſtantiã actoris, ſʒ motu iu-
dicis ſm Ja. bu. facit qđ not. ff. de condi. ob tur-
4 pem cãm. l. idem eſt. §. ſi tibi indiciũ. ¶ † Quar-
to extra op. d. c. ordinariĳ. de offic. ordina. lib. vj.
vbi dicit̃ qđ illi qui poſſidẽt beneficia interroga
a ri debẽt de tit. ⁊ coguntur oſtẽdere [a] titulum. Sol.
illud in ſpiritualibus, que non poſſent ſine titulo
poſſideri: aliud in rebus tẽporalibus. vel dic qđ
ibi non interrogatur ad inſtantiã actoris, ſʒ iudi
cis officio. i. officio epi, ad cuius officiũ pertinet
repellere intruſos ⁊ non habentes titulum in be
neficĳs. hec no. in. c. j. de reg. iur. lib. vj. in gl. ord.
vbi omnino videas. Or modo veniamꝰ ad alia.
¶ Quito opp. qđ reus ſemp ſit interrogandꝰ de
poſſeſſione: vt. ff. de interro. act. l. qui ſeruum. §. in
iure. So. cõcedo qđ eſt interrogadus an poſſide
at: ſʒ nõ eſt vlterius interrogandꝰ quo titulo poſ
5 ſideat. ¶ † Venio ad qõnes, ⁊ q̃ro primo quare
in pet. here. interrogat̃ reꝰ de qualitate poſſeſſio
nis ⁊ in aliĳs realibꝰ actionibꝰ nõ interrogat̃ de
qualitate poſſeſſiõis. Rñ. ſm Bar. qꝛ ſicut ſe hʒ
ſimplex poſſeſſio in aliĳs realibꝰ: ita ſe hʒ qualifi-
cata poſſeſſio in peti. here. Et ſicut in preparato
riĳs iudicĳs in aliĳs realibus ſit interrogatio de
poſſeſſiõe ne fruſtra ꝓcedatur: vt. ff. de rei ven. l.
q petitorio. ⁊ ita in petitione hereditatis, ne ꝓce
dat̃ fruſtra, eſt poſſeſſor interrogãdꝰ de titulo: qꝛ
habẽs titulũ nõ cogit̃ iudiciũ pati in petitiõe he
reditatis ſm Bar. ⁊ iſta ratio eſt elegans ⁊ vera
6 ſm Azo. in ſum. ¶ † Juxta hoc quero nunquid
b idẽ ſit in publiciana [b], qđ in petitiõe hereditatis.
nã publiciana excludit̃ ꝑ titulũ poſſeſſionis: quia
in pari cã potior eſt cõditio rei: vt. ff. de publicia-
na. l. ſiue autẽ. §. ſi duobꝰ. Rñ. ſecus eſt in publi-
ciana: qꝛ ibi titulꝰ nõ excludit proceſſum: nec põt
opponi ad impediendũ proceſſum, ſʒ venit ꝓban
dũ poſt lit. conte. Sʒ in petitione hereditatis eſt
aliud: qꝛ titulus excludit ꝓceſſuʒ cauſe: ⁊ ideo an
te oĩa inquiritur de titulo, ⁊ eſt in petitione here
ditatis ſpeciale, qđ titulꝰ poſſeſſorius põt allega
ri ad impediendũ proceſſum: ⁊ etiam poſt li. cõte.
per modũ peremptorie, ſi prius nõ eſſet diſcuſſuʒ
de tit. probatur autem id qđ dixi in publiciana,
per regulã generalẽ huius. l. ⁊ ꝑ. d. l. in ſpeciali. ff.
7 de rei vend. ⁊ hoc tenet hic Guil. ¶ † Juxta hoc
quero. quidã poſſidebat ſine titulo, ſʒ mota ſibi
petitione hereditatis acquiſiuit titulũ a quodaʒ
extraneo: nunquid iſte titulꝰ acquiſitꝰ lite pẽden
te excludat petitionẽ hereditatis. ⁊ videt̃ ꝙ ſic:
quia exceptio ſuperueniens reo lite pendente ei
prodeſt: vt. ff. de condi. fur. l. ſi ſeruus. ⁊ no. ꝑ Pe.
in. l. j. S. de alie. iudi. mu. cauſa fac. ⁊ ſm hoc reus
nunquam ſuccumberet in petitione hereditatis:
quia facile erit ſibi emere a quodam extraneo, et
adipiſci titulum: ſed hoc eſt abſurdum: ⁊ ideo di
cit Richardus malumb. reum nihilominus cõ
demnandum: quia licet non poſſideat titulo: ta-
men poſſidet pro poſſeſſore: quia ex pluribus
cauſis poteſt quis poſſidere, vt. ff. de acquiran-
da poſſeſſione. lege tertia. §. ex plurimis. ergo et
cetera. argumen. ff. eodem. l. neratius. pro hoc fa
cit qđ no. ff. eo. l. ⁊ ſi rem ⁊ pretium. Sed Bar. dicit ꝙ nõ eſt verũ, quod
ammodo poſſideat pro poſſeſſore, ſed poſſidet ex cauſa ſuperuenienti, vt
ff. ad leg. falci. l. fundo. Ego allego tibi legeʒ ad hoc no. ff. de euic. l. ſi rem
quam. in princ. Unde dicit Bar. ꝙ ſicut ſi ab eo qui cõuenitur petiti. he
reditatis euincitur ab alio, ipſe liberatur in hoc iudicio: vt. ff. de pe. her.
l. pe. ⁊ ſicut ſi perdit poſſeſſionem abſq; culpa ſua liberatur in hoc iudi-
cio: vt. l. ſi a bonefidei. §. j. de rei ven. ita quando ei poſſidenti ſuperuenit
nouus titulus: ipſe definit poſſidere ex prima cauſa, ⁊ incipit poſſidere
ex ſecunda. quaſi ipſe ſibi euincat. ergo videtur qđ debet ſibi prodeſſe ti
tulus nouus in petitione hereditatis tanq̃ re ab alio euicta, vel tanq̃
ſi deſĳſſet poſſidere ſine ſua culpa: ⁊ hoc putat eſſe verum quando titulꝰ
ſuperuenit ab eo qui petitorem agentem petitiõe hereditatis potuiſſet
excludere per dicta iura: ſed ſi acquiſiuiſſet titulũ ab alio qui nullum ius
haberet: tunc ꝓcederet prima determinatio: vt. l. ĳ. S. eo. ⁊ facit. l. ſumma
cum ratione. in princ. ff. de pecu. ſm Bar. ¶ Jſta queſtio fuit diſputata
Bononie, ⁊ fuit determinatum ꝙ titulus nõ prodeſſet: qꝛ cum res eſſet
facta litigioſa, i ea nõ cadebat alienatio: vt. l. ĳ. S. eo. Jſta ratio nõ eſt ve
ra: quia verum eſt qđ poſſeſſor non poteſt alienare rem litigioſam. ſʒ ſibi
poteſt alienari ab alio: ⁊ ſua poſſeſſio ſibi confirmari. ar. j. mã. l. per diuer
ſas. §. exceptis. ⁊ eadem queſtio ⁊ ſolutio videtur habere locuʒ in publi
ciana. ſʒ nũquid excludatur per titulum quem poſſeſſor procurauit lite
pendente. ſed ad partem negatiuam facit: qꝛ conuentus cenſetur malefi
dei: vt. ff. e. l. item veniunt. §. petitam. ſʒ in publiciana requiritur bona fi-
des. ⁊ ideo poſſidens titulo ⁊ mala fide non excludit publiciana agen-
tem: qꝛ ipſe non habet publicianam: ⁊ ſic ius agentis eſt fortiꝰ, iuxta no.
inſti. de ac. §. alie. Si autem iſte titulus haberetur a domino: tunc nõ eſt
curandum de bona fide: quia ſemper dñium excludit publicianaʒ. vt de
publiciana. l. Paulus. ⁊ facit. ff. de iur. ⁊ facti ignorantia. l. regula. §.
qui ignorauit. ⁊ ita teneo. ⁊ facit ad id quod dixi: quia ſicut titulus ab
vno et poſſeſſio ab alio non cauſat preſcriptionem, iuxta ea que plene
not. ff. de vſuca. l. cuʒ ſolus. ⁊. l. ſi is qui pro emptore. §. ſi. ita nec debet in
publiciana prodeſſe: qꝛ vſucapiendi conditio ⁊ publiciana ſunt propor
8 tionalia: vt. l. leñ qui. in prin. ff. de publiciana. ⁊ ibi no. ¶ † Quarto que
ritur, per quem modum ſiunt interrogationes in petitione hereditatis.
Gul. dixit ꝙ alternatiue. nã interrogabitur poſſeſſor ſub hac forma: poſ
ſides tu pro herede, vel pro poſſeſſore ? ſed Joan. ⁊ Azo reprehendunt
ipſum: qꝛ omnis interrogatio ⁊ reſponſio debet eſſe certa, ſed alterna
tiua eſt incerta. iſta probãtur de interro. act. l. de etate. §. nihil. ⁊. ff. de cõ
feſ. l. certum. ⁊. ff. de reb. eo. l. ſi pupillorũ. §. ĳ. ⁊ de iniur. l. pretor edixit. §.
qđ autem. Guil. de cug. dicit ꝙ opi. Bulg. poteſt defendi. ⁊ ſi tu dicis al
ternatiua parit obſcuritatem. verum eſt quando non ſtatuitur idem ius
in vna parte alternatiue qđ in alia. Sʒ quando ideʒ ſtatuitur in vtroq;
c tunc alternatio [c] non parit dubietateʒ: ⁊ ſic ideo eſt admittenda, vt eſt in
hoc caſu: qꝛ vtrobiq; datur petitio hereditatis. ⁊ probat Gui. hanc theo
ricã per. l. heres inſtitutus. cum. l. ſeq. que incipit, qđ ſi dubitet. ff. de ac-
qui. her. ⁊. ff. de lib. ⁊ poſth. l. gallus. §. ſi eius. ver. qđ querendum. qđ eſt
no. Adde ꝙ interdum etiaʒ admittitur poſitio alternatiua, vt no. Jnn.
de reſcrip. c. ex parte. Aliĳ dicunt quod interrogatio non debet eſſe impli
cita, vel alternatiua, ſed debet eſſe ſimplex ⁊ clara, vnde debet quis inter
rogari diuiſim ⁊ diſtincte ſub hac forma: qꝛ dicit actor ſic: interrogetur
titius ſi poſſideat. ⁊ ſi dixit ſe nõ poſſidere, non interrogetur vlterius. Si
autem dixerit ſe poſſidere: interrogetur ſi poſſideat, vel an poſſideat pro
poſſeſſore, ⁊ ſi dixit ſe non poſſidere: non interrogetur vlterius. Si auteʒ
dixerit ſe non poſſidere pro poſſeſſore: interrogetur ſi poſſideat pro here-
de, ⁊ ſi dixerit ꝙ pſſidet pro herede, non interrogetur vlterius. Si autem
dixerit ſe non poſſidere pro herede, interrogetur quo titulo poſſidet. et ſi
d dixerit ſe nolle dicere [d] titulum, nõ interrogetur vlterius. Si autem alle-
gauerit titulum interrogetur a quo illum titulum pretendit, vt ſciatur
an pretendat a perſona habili vel inhabili: ⁊ vtruʒ titulus ſit legitimus
an vero habeatur pro non titulo: vt. l. nec vllam. §. omnibus. ⁊. l. qui in-
terrogatus. ff. eod. titu. ¶ Jnterdum etiaʒ poteſt interrogari de tempo
re iſtius tituli: ſcilicet quando vno tempore titulus eſſet licitus, alio tem
pore titulus nõ eſſet licitus: vt. S. eo. l. ſi poſt morã. Sed que eſt ratio de
eo qđ dixi non interrogetur vlterius. Reſpon. in primo caſu quando ne-
gat ſe poſſidere, vlterior interrogatio non cadit: quia negando poſſeſſio-
nis ſubſtantiam, non eſt ammodo tractandum de qualitate poſſeſſionis,
ſed ſolummodo eſt videndum an ſit mentitus necne: vt in aut. de trien. ⁊
ſemiſ. §. penul. ¶ Jn aliĳs vero caſibus in quibus dixi non interrogetur
vlterius. eſt ratio: qꝛ ex reſponſione fundatũ eſt exordiũ iudicĳ, ⁊ eſt aper
ta via petitiõi: qꝛ ſic reſpondendo facit ſe aduerſariũ. vnde quo ad ingreſ
ſum iudicĳ non eſt aliud inquirẽdũ: qꝛ fundat̃ iudiciũ ex petitore ⁊ cõtra
9 dictore: vt no. in. l. hereditatem. j. qui. nõ ob. long. temp. preſc. ¶ † Sʒ hic
quero, qñ allegat titulũ, an poſſit ei aſſignari terminus ad titulũ probã
dũ ante lit. conte. gl. dicit hic ꝙ ſic: qꝛ habet probare titulum, ex quo eũ
alle. Jn contrariũ videtur: qꝛ priuſq̃ actor fundet intentionẽ ſuam, reus
non hʒ fundare ſuã defenſionẽ: vt. j. de exce. l. ſi quidẽ. preterea iſte titulꝰ
venit ad eneruandã petitionẽ, ⁊ ſic tãq̃ exceptio peremptoria dʒ probari
poſt li. cõte. vt. j. de ꝓb. l. exceptionẽ. So. dico ꝙ aut ad impediendũ pro
ceſſum allegat titulũ, ⁊ ſic alle. in modũ declinatorie exceptionis: ⁊ tunc
dicendũ eſt qđ poteſt ei aſſignari terminꝰ ante lit. cõte. vt. j. de excep. l. ſi.

Sed hic

10 ¶ † Sed hic quero. res depoſite ⁊ commodate veniunt petitione he
reditatis. ff. eo. l. item veniunt. nunquid ergo titulus ecōtra commoda
ti. vel depoſiti, excludet petitionem hereditatis: dicit Guil. ꝙ nō: vt. ff.
eo. l. etiam. §. ſi quis abſentis. quia non eſt titulus ordinatus ad haben
dū ius in re: vt. ff. de publiciana. l. quicūq;. hoc intelligo verū, niſi agēs
fundet ſe ex ſimili titulo, q2 in ſimili titulo, ⁊ i iure pari, potior eſt ꝯditio
poſſidentis. ¶ † Sed vlterius q̄ro. pone ꝙ interrogat⁹ noluit dicere ti
11 tulum: vnde iudex eum compulit ad lit. conte. quia potuit, ſecundū hāc
gl. poſt lit. autem conteſt. ille allegat. ⁊ probat titulum. Queritur vtrū
titulus iſte proderit: ⁊ videtur ꝙ non: quia contumacia omnem defen
ſionem excludere conſueuit: vt. ff. qui. ex cau. maio. l. ſ3 ⁊ ſi per pretorē. §.
ſed ⁊ ſi dum decreto. ⁊ in. c. ij. de confeſ. lib. vj. contrarium dicit Gui. na
cum iſta, ſit plena defenſio, ⁊ obiectio tituli ſit exceptio peremptoria: po
teſt quādocunq; opponi ante ſententiam: vt in. l. peremptoria. j. ſen. re.
non poſſe. ſecundum Guil. dicit tamen qđ ſi iſte reus dolo ſuo fatigauit
a actorem in proceſſu cauſe, ⁊ protelauit proceſſum, quem potuit[a] in limi
ne impedire: debet condemnari in expenſis: vt. j. de fru. ⁊ li. expen. l. non
12 ignorat. qđ eſt no. ¶ † Vlterius queritur. ſi reus non mētitur. in poſſeſ
ſionis ſubſtantia, ſed in qualitate poſſeſſionis, quia falſum allegat titu
lum: an conuictus de mendacio debeat perdere poſſeſſionē3: Rñ. ſic, p
d. §. pe. in aut. de triē. ⁊ ſemiſ. ⁊ per. l. fin. ff. de rei vē. na3 vt patet per illā
l. mendacium circa poſſeſſionem puniendū eſt in tranſlatione poſſeſſio
nis in aduerſarium. Deinde quero. pone qđ poſſeſſor vendidit res here
ditarias, ⁊ pretium percepit: tandem interrogatus an poſſideret, nega
uit ſe poſſidere: an puniatur in tranſlatione poſſeſſionis iſtius pretij: gl.
que eſt in. d. l. vl. ſentit. qđ ſic. Idem tenet hic Guil, qđ verum credo, ſi in
terrogatus eſt indefinite an poſſideat. ſed ſi interrogatus eſt determina
te ad corpora hereditaria, non credo qđ puniatur: q2 non mētitur inſpe
cta veritate, licet ſecundum iuris fictionem pretiu3 ſuccedit loco rei: ⁊ p
hoc dico qđ ſi dolo deſijt poſſidere, ⁊ interrogat⁹ an poſſideat, dixit nō
poſſideo. qđ non punitur: q2 non mentitur inſpecta veritate, licet men
tiatur inſpecta iuris fictione, ⁊ ideo gl. dicunt vlterius in interrogatiōe
procedendum quando dicit non poſſideo: quia interrogabitur an dolo
deſierit poſſidere, ſi actori placuerit eum de hoc interrogari. ſed Guil. de
cuq. ſentit qđ ille qui mentitur inſpecta fictione, perinde puniatur ac ſi
mentiretur veritate inſpecta. Itē ſentit Guil, ꝙ ſi interrogatio fiat ſu
per dolo, ꝙ non teneatur reſpōdere ante lit. conteſt. licet ſtandum ſit aſ
ſertioni actoris ad hoc vt reus libello teneatur reſpōdere: vt. l. cum que
dam. §. ſi. ff. de iur. omn. iud. tamen ſecus eſt interrogationibus ſecun
dum Guil. dicit enim qđ iſta interrogatio eſt captioſa: ⁊ ideo nō eſt ei
reſpondendū: vt no. in. l. ij. §. qđ obſeruari. ꝯ. de iura. cal. qđ no placet p
13 l. quoties. §. pretor. ff. de noxa. ⁊ ideo gl. verior. ¶ † Vlterius querit. ſi
vbi interrogationes ſunt omiſſe, ⁊ reus eſt ſponte litem conteſtatus, ⁊
actor probauit ſe heredem, ſed non probauit reū poſſidere: quid iuris, ⁊
videtur qđ reus abſoluatur: vt. ff. de rei ven. l. qui petitorio. nam ſi poſſi
dens non habet facultatem rei reſtituende: ergo debet abſolui. In cōtra
rium videtur: q2 iudicium ſuſcipiendo ſponte ſe liti obtulit: ergo debet
condemnari. Sol. dicit hic. Gui. qđ debet abſolui: q2 ex quo reus nō eſt
interrogatus, nihil eſt qđ ſibi imputetur. Ergo addo aliam rationē: q2
litē cōteſtādo per negationē videtur negare quicquid in libello na erra
tur: id eſt agentē eſſe heredē, ⁊ ſe eſſe poſſeſſorē, vñ fruſtra actor eſt exper
tus: q2 ex quo reus nō poſſidet, nō eſt aduerſarius: vt. l. j. ff. de alie. iud.
S3 gl. in. l. ſi a te. §. j. ff. ꝺ excep. rei iud. dicit qđ ex quo probatū eſt de do
minio, de3 ferri ſentent. a declaratoria ſup dñio: q̄ mādabat executiōi qñ
cūq; poſtea, de poſſeſſione pbetur. rō eſt dñiū q2 rei vel hereditatis eſt
illud qđ fundat intentionē agētis principaliter. ⁊ iō cū ſit probatū id ꝙ
eſt ſubſtantiale, neceſſe eſt qđ ferat ſentētia ſ3 pbata. Nō. ob. l. qui peti
torio. vbi dicit ꝙ fruſtra experit: q2 illud intelligit quo ad rei cōpulſionē
⁊ ꝯdēnationē, nō quo ad dñij declarationē. qđ eſt no. dignū. ⁊ hēs ſimile
qđ vbi eſt declaratū de dñio, qñcūq; cōſtet de poſſeſſiōe, ſit executio. in
l. ſ3 ⁊ ſi poſſeſſori. poſt prin. ff. de iure in. ¶ S3 pone interrogat⁹ an poſ
ſideat totā rē. mentit⁹ eſt in pte, nō in toto, vtrū trāſferat ab eo tota poſ
ſeſſio: Rñ. nō: ſ3 ſolū pars in qua mētit⁹ eſt. ff. ꝺ interro. act. l. q ſeruū. in
fi. de his qui: vt indig. l. reſcriptū. ⁊ in. x. col. ſi vaſallus cōtra ꝯſtitutionē
Lothari. c. vno. ſ3 Gui. ⁊ hec ſufficiāt. ¶ Ex predictis declaraui vobis
interrogādi modū: ⁊ interrogatiōis effectū, nō obſtātib⁹ ſomniis Pla.

1 ¶ Minor cauſa non debet preiudicare maiori.
2 Heres ſcriptus tenetur legata ſoluere, non obſtante quod ſperatur mo
ueri petitio hereditatis. nu. 3.
4 Vide contrarium.
5 Electio cui⁹ ſit, an legatarij in exigēdo, an heredis i retinēdo. ⁊ cauēdo.
6 Legatarij an poſſint conuenire heredem legitimu3, vel an preciſe cogā
tur conuenire heredem ſcriptū. nu. 8.
7 Cautio qualiter debet interponi fauore3, in legatariorū, quando agitur
petitione hereditatis.
9 Queſtione hereditatis pendente, an tertius poſſit agere contra heredē
ſcriptum rei vendicatione pro aliqua re ſingulari. nu. 10.
11 Emptor hereditatis, de qua ſperatur lis moueri, an poſſit conueniri pe
titione hereditatis per hanc. l.
12 Officium iudicis, actio negotiorum geſtoru3. ⁊
conditio ex lege, an concurrant.
13 Teſtamentum ſi pronuntiatur falſum, an faciat
ius apud omnes.
14 Pecuniā recipiēs an dēat cauere ꝺ aliq̊ intereſſe

¶ Lex duodecima.

Cum hereditatis.

Quū eſt ꝯtrouerſia de hẽditate, legata
rij pñt agere cōtra hẽdē ſcriptū: ⁊ con
ſequunt legatū preſtita cautione: vel poſſunt ex
pectare litis euētū. ſ3 creditores agere pñt cōtra
poſſeſſorē vel petitorē hẽditatis cautione nō pſti
ta: qđ perceperint a poſſeſſore, ſi poſſeſſor poſtea
ſuccūbat: deducet. ſi vero a petitore, ⁊ petitor ſuc
cūbat: repetet petitor a poſſeſſore hẽditatis. ſi ve
ro petant libertates, differūtur ad annum: poſt
annum vero preſtabuntur, ⁊ non reuocabuntur
niſi teſtamentū ſit falſum. ⁊ hi ſerui ad libertatē
pducti tenētur de añ geſto reddere rationē. Itē
petitio hereditatis eſt bone fidei. h. d. tota lex. di
uiditur in quinq; partes. In prima parte ponit
exordiū cum iuris antiqui recitatione. In ſcđa
parte ius nouū ſtatuit in legatis ⁊ fideicommiſ
ſis. In tertia parte in cōtractib⁹. In quarta pte
in libertatibus. In quinta parte determinat ꝙ
petitio hereditatis eſt bone fidei. Scđa. ibi, San
cimus. Tertia ibi, ſi aūt ex cōtractib⁹. Quarta
ibi, ſi autē libertates. Quinta ibi illo ne in poſte
1 rum ⁊c. ¶ † Veniamus ad aliam ⁊ ad euidentia3
huius. l. premitte qđ habes. ff. de iud. l. per mino
rem. vbi regula reddit, ꝙ p minorē cauſa3 nō d3
maiori preiudicari. ſemper enim maior cauſa mi
norē cauſam ad ſe trahit. Exēplificatur illa regu
la in maioritate rōne authoritatis: vt in princ. le
gis. ⁊ in maioritate ratione ordinabilitatis. ꝯ. de
ord. iud. l. ſi. ⁊ in maioritate rōne preiudicialita
tis: vt. j. qui accu. nō poſ. l. j. ⁊ ar. in. l. qm̄ Alexan
drum. j. de adul. ⁊ in maioritate rōne perplexita
tis: vt. ff. de exce. l. fundū titianum. ⁊. l. fundi. ⁊ in
maioritate rōne euitande prepoſteritatis: vt. j. ꝺ
her. ac. l. vt debitū. ¶ Redeo igit ad primum. ⁊
debetis premittere qđ de iure antiquo quando
ſperabat moueri petitio hereditatis, iudicia par
ticularia debebant ſilere, ſiue interpretaretur ex
vltima volūtate, ſiue ex cōtractu: vt. ff. de excep.
l. ſi poſt. in fi. ⁊ in. l. ij. ff. de exce. rei iud. ⁊ in. l. ſi qs
libertatem. ff. e. ſ3 p hoc aperiebat via calunnijs:
q2 heres ſcriptus poſſidēs hereditatem, poterat
ſupponere motorem cōtrouerſie hẽditatis: ſicut
alibi dicit. ff. de neg. ge. l. at q natura. §. cū me. ⁊
interim retrahabātur pſtationes legatoꝝ, ⁊ peti
tiones creditoꝝ: qđ erat abſurdū. ⁊ iō emanauit
hec lex, cuius intētio ē qđ nō ſiat retardatio iuris
tertij. ꝑpter iſtā controuerſiā morā vel mouēdā.
2 ¶ † Hoc pmiſſo, veniamus ad no. ⁊ no. pmo ꝙ l3
iter ſcriptū hẽdē ⁊ ltimū ſit mora, vel moueri ſpe
ret petitio hẽditatis, tn̄ legatarij pñt agere ꝯ hẽ
dē ſcriptū. ⁊ hẽs ſcript⁹ tenet legata ſoluere, rece
b ꝑta ꝯpetēti cautela[b] p q̄litate pſonaꝝ, euicta hẽ
ditate legata reſtitui: legata dico q̄titatis cū vſu
ris vſq; ad quartā cētēſimē: ſed legata pditoꝝ cū
fructib⁹ deductis expēſis. Op. ꝙ ēt oli3 nō diffe
rebant petitiōes ſingulares, ꝯ diſtiguebat. Aut
ſup petitiōe hẽditatis pēdebat iudiciū, ⁊ nō dif
ferebant. aut ſperabat moueri, ⁊ differebant: vt
ff. ꝺ exce. l. ſi poſt. ¶ Sol. q̄tū ad. l. nr̄am. illa lex
nō obſtat: q2 illa logt cū poſſeſſor vel petitor hẽ
ditatis moueret ſingulares petitiōes: hic vo logt
cū eis mouerent. ⁊ ſic ibi actiue. hic paſſiue. hec eſt
vera ſolutio q̄tum ad hāc. l. qđ aut loquimur an
poſſeſſor vel petitor hereditatis poſſit agere, ān
vtrū poſſit cōueniri. Primo caſu loquitur. l. cō
traria cū ſua materia. Scđo caſu loquitur hic. ⁊
iſte ſcđs caſus nō eſt in dubiū reuocandus: quia
declaratus eſt p hāc. l. ſ3 primū caſum reuoco in
dubiū, ⁊ q̄ro nūquid ſi ſperat moueri petitio he
reditatis iter ſcriptū, vel ltimū, vel iter duos ſcri
ptos in diuerſos teſtis, vel inter duos legitimos
ab inteſtato, ipſi poſſint, vel alter interim agere

a ¶ Quem potuit. Adde. c. exceptio
nē. extra de excep. ⁊ alum caſu3 in. l.
properandū. §. j. ꝯ. de iudicijs. ⁊ ibi
docto.

b ¶ Cautela que in hoc eſt expectād⁹
cum cōditionē, va per eādē. j. in aut
cui relictū. de ind. viduit. in tert. col.
ver. Itē no qđ id. nea cautio. ⁊ addo
eād. in. l. ſi. §. j. quore apel. Phi. Dea.

contra hereditarios debitores. ⁊ videtur primo
dicendum ꝙ non per leges,⁊ ratiões. primo cũ
videtur lege expreſſum.ff.de bo.lib.l.q̃diu. ⁊.ff.
3 ad carb.l.iij.§.cũ extaret. ¶ † Item regula gene
ralis iuris antiqui.nam cum non poſſit interim
alienari:ergo non poteſt actio moueri:vt.ff.eo.l.
diuus.coniuncta.l.ait pretor.ff.de iur.deli.dein
de hoc probatur per rationem: nam licet ius he
reditarium nõn reſpicit cõuentum ⁊ ſic videatur
opponere de iure tertij ante omnia:qꝛ ex hoc iu
re tertij pendet ius opponentis eo qꝺ non libera
retur niſi ſolueretur vero heredi,merito poteſt ex
cipere.⁊ iſtu eſt ratio que colligitur ex.d.§.cum
extaret. ¶ Preterea pendente iſta.q.quilibet ip
ſorum qui ſe pretendunt heredes videtur eſſe in
certus de iure ſuo:ergo neuter poteſt hereditatẽ
adire.ff.de acqui.here.l.qꝺ ſi dubitet. ⁊ per cõſe
quens impoſſibile eſt qꝺ agat vt heres. In con
trarium videtur diſtinguendum,aut lis petitio
nis hereditatis eſt ordinata:⁊ poſſunt poſtea ſin
gularia iudicia moueri,aut eſt ordinanda:⁊ non
poſſunt interim moueri:vt.d.l.ſi poſt.ſed alia lex
dicit indiſtincte ꝙ ſi ꝯtrouerſia eſt inter duos de
hereditate,qꝺ quilibet agere põt cauẽdo idonee
conuento de indemnitate:vt.ff.depoſ.l.j.§.apud
iul.Sol.dico ꝙ aut iudicium petitionis heredi
tatis eſt motũ ⁊ ſopitum,⁊ ſine dubio victor age
re põt:qꝛ ſententia lata in petitione hereditatis
facit ius quo ad omnes:vt.ff.de ſta.lib.l.ſtatu li
beri a ceteris.§.quintꝰ,quinimo eſt mirabile:qꝛ
tranſactio facit ius quo ad omnes.vt.ff.de trãſ.
l.controuerſia. Aut eſt motũ,⁊ nõ ſopitũ:⁊ tunc
aut actio eſt tpe peritura:⁊ tunc quilibet tam pe
titor hereditatis q̃ poſſeſſor pro ſuo intereſſe ad
mittitur ad litẽ ꝯteſtandã,⁊ actionẽ perpetuan
dam,aut non eſt tpe peritura:⁊ dic vt.d.l.ſi poſt.
Si aũt iudicium petitionis hereditatis non eſt
motũ:tunc refert,aut probabiliter moueri ſpera
tur,puta per filiũ preteritũ,⁊ interim non admit
titur heres ſcriptus ad agendũ:vt.d.l.q̃diu.hoc
verũ,ſi cõuentus opponat exceptionẽ ne ꝯuenia
tur:qꝛ ſperabatᷣ moueri petitio hereditatis. Si
aũt non opponat hãc exceptionẽ:tunc refert,aut
ex iſto teſtõ poterat hereditas adiri,qꝛ erat pre
teritus filius emancipatus cũ cauſa:tunc poteſt
ſcriptus interim agere cauẽdo:vt. d.§.apud iul.
Aut nõ poterat adiri hereditas:qꝛ eſt preteritꝰ
filius in ptãte:tũc non eſt neceſſaria exceptio qꝛ
cũ agens non poſſit fundare perſonã ſuã in iudi
cio vt heres:qꝛ nõ poteſt hereditatem adire:me
rito repellitur ipſo iure,non per exceptionem.fa
cit qꝺ no.alibi.ff.ſolu.matr.l.ſi cũ dotem.§.tranſ
grediamur.intelligo igitur dictum.§.apud iuli.
quando agens probat ſe heredem. nam propter
alium agentem qui ſimiliter vult probare ſe here
dem interponitus ibi cautio.facit ad hoc.l.pen.
4 ff.eo.in rõne ſui. ¶ † Ulterius opp.de.l.non di
ſtinguemus.§.ſi is.ff.de arbi.⁊.ff.fami.er.l.j.vbi
ſilent alia iudicia ſi petitio hereditatis ſperatur
moueri. Breuiter ad.§.ſi is.rñd.qꝺ ibi vtrunq̄
iudicium erat inter eoſdem tam ſingulare q̃ vni
uerſale,vnde ſingulare ſilet rõne perplexitatis ⁊
incompaſſibilitatis,ſed quantum ad.l.j.famil.
erc.rñ.ꝙ licet ibi vtrũq̄ ſit vniuerſale,ſcilicet pe
tio hereditatis ⁊ fam.erc.tamen ille qui non poſ
ſidet debet prius agere petitorio q̃ diuiſorio:qꝛ
iſte eſt ordo traditus a iure propter maioritatem
iudicij petitorij:vt ibi patet.concludo ergo tres
caſus. Aut iſta iudicia cõcernunt ſeipſos qui fa
ciunt controuerſiam hereditatis inter ſe:⁊ inte
rim debent particularia iudicia ſilere,imo etiam
vniuerſalia que dependent a petitione heredita
tis:vt.d.§.ſi is.c.d.l.j.ff.fami.er.aut iudicia par
ticularia non concernunt ſeipſos:⁊ tunc aut diri
guntur ab eis contra tertium opponẽtẽ:⁊ dic:vt
l.ſi poſt.aut contra tertium non opponentem: et
tunc aut agens poteſt probare ſe heredem.et dic
vt.in.§.apud iulianum. Aut non poteſt proba
re ſe heredem:⁊ tunc cetum eſt quod excluditur
non ratione exceptionis,ſed ratione deficientis

ſubſtantialis probationis. Aut econtra iudicia particularis mouentur
ab alijs contra eos inter ſe litigantes de hereditate,tunc non eſt ſuper
ſedendum in proceſſu.ratio eſt:quia agens probat ſe legatarium vel cre
ditorem. Item conuentus qꝛ dicit ſe heredem,per hoc ſubijcit ſe actio
ni,⁊ fundãt iudicium,qꝺ ſuam perſonam concernit,⁊ ſic ſequitur qꝺ in
tentio fundatur ex actore ⁊ reo. Ex quo enim pretendit ſe heredem,non
poteſt dicere ſe non eſſe heredem. habito ergo fundamento quo ad ex
tremum actiuum ⁊ paſſiuum,neceſſario ſequitur qꝺ procedat iudiciũ.⁊
in iſta ratione fundatur hec.l.vnde dicit Jac.but.querendo hic quid ha
bet prorogare legatarius.⁊ reſpondet ſibi legatũ:⁊ hoc per teſtamẽtũ.
Item conuentum eſſe heredem,⁊ hoc per confeſſionem ſuam. Jac.but.
Aut ergo inter ſeipſos omnes iſte controuerſie ſunt ventilande,aut par
ticularia iudicia ab ipſis contra tertium,aut econtra contra ipſos,vt ex
predictis apparet. Eſt ⁊ quartus caſus,quando duo contendunt ſe he
redes inſolidum:tamen in certis rebus ſic ſe habentibus non ſperatur
moueri petitio hereditatis:quia neuter quicquam poſſidet de heredita
te.⁊ iſto caſu optime procedit dictus.§.apud iulianum.qꝛ hic non cadit
illa exceptio,ne preiudicium fiat petitioni hereditatis:cum,vt dixi.inter
tales competitores talis petitio locum non habeat:poſſeſſores ante poſ
ſunt inuicem ſibi mouere eã:vt.ff.ſi pars heredi.peta.l.j.§.perinde.⁊.ff.
5 de excep.rei iudi.l.ſi inter me ⁊ te. ¶ † Quero in iſto verſi.ſi quidem.cu
a ius ſit electio[a]:an legatarij in exigendo ⁊ cauendo:aut contra heredis in
retinendo ⁊ cauendo,⁊ videtur qꝺ heredis:vt.ff.de iure do.l.plerunq̄.§.
fin. Ja.de ra.dicit:aut heres confitetur legatum:⁊ tunc habet preſtare le
gatum cum cautione.⁊ ſic loquitur.§.⁊ ſi quidem in prin. Si autem non
confitetur legatum:⁊ tunc dicit ꝙ lis conteſtetur.⁊ habet locum verſi.vel
ſi ipſe.ergo negando poteſt retardare preſtationem etiam veri legati.qꝺ
eſt abſurdum.dic ergo qꝺ in iſta alternatiua eſt electio aduerſarij.ſ.lega
tarij:qꝛ in alternatiua exigendi eſt electio agẽtis,licet in alternatiua ſol
b uendi ſit electio debitoris[b]:vt legi.⁊.no.ff.de leg.ij.l.lucio.⁊.ff.de cõtra
hen.emp.l.ſi ita diſtrahatᷣ.per Ja.de are.⁊ patet.j.de ſecũdis nuptijs.l.
hac edictali.§.mobilium.nã in alternatiua ſemper eſt electio eius in cu
6 ius fauorem alternatio apponitur ſm Guil. ¶ † Secundo quero,vtrũ
legatarij poſſint conuenire heredem legitimum,vel an preciſe debẽt age
re contra ſcriptum heredem: Reſpond.vt no.ff.de tranſac.l.controuer
ſia. Nam ſi legata non ſunt repetita ab inteſtato,preciſe agendum eſt cõ
tra ſcriptum heredem,ſi autem ſunt repetita, diſtingue,aut intentatur
cauſa teſtati:⁊ idem aut inteſtati:⁊ poteſt agere cõtra legitimum.⁊ licet
requiratur aditio hereditatis,vt no.ff.de hered.inſt.l.qui filio.§.ſeruus
tamen legitimus eo ipſo addit qꝺ hereditatem petit.vt no.in.l.ſuꝰ.j.de
repu.here.argu.contra.quia licet quis ſe dicat heredem in vno iudicio,
tamen in alio poteſt negare:vt.ff.de interrog.actio.l.ſi.Sol.illud eſt ve
rum,niſi iudicia ſic ſe habent qꝺ acta in vno iudicio,faciunt ius in alio,
7 ⁊ ita eſt hic in petitione hereditatis.⁊ ſic non obſt. ¶ † Tertio quero[c]
c circa iſtum ver.ſi quidem.que eſt congrua cautela.tex dicit arbitrio iudi
cis.ſed quero qualiter iudex debet arbitrari.dicit Jac.but.aut res erat
immobilis:⁊ ſufficit cautio ſine fideiuſſore:vt.j.de iud.vidui.aut.cuire
lictum. Aut res eſt mobilis,vel pecuniaria:⁊ tunc aut perſona eſt ſuſpe
d cta,⁊ ſatiſdabit,aut non ſuſpecta.⁊[d] cauebit.⁊ ita procedit gl.ſecundum
Jac.but. Adde qꝺ dixi.ſ.de preci.impe offe.l.vniuerſa. Itẽ conſidera
ꝙ illud qꝺ dicit Jac.non procedit reſpectu principalis rei.ſed reſpectu
fructuum,videtur qꝺ ſi eſt ſuſpecta perſona,ſemper ſit ſatiſdandum:qꝛ
ſunt res mobiles:vt.l.ſi fideiuſſor.§.ſi.ff.qui ſatiſd.cog.argu.contra.qꝺ
non debeat ſuſpecto ſolui.ff.ad trebel..l.imperator.quia non debet per
mitti ꝙ poſſideat.vt ibi not. Uenio ad verſ.ſi autem ex contractibus.⁊
premitte qꝺ interdum petitur ſpecies, interdum genus,vel quantitas.
8 ¶ † Quero ergo quando petitur ſpecies ex contractu,puta res depoſi
ta,vel commodata,an agens poſſit eligere an agat contra ſcriptum,vel
legitimum heredem:an vero debeat agere contra poſſeſſorem:et ſi poſſi
deat ſcriptus,agat contra ſcriptum.ſi vero poſſideat legitimus,agat cõ
tra legitimum.litera videtur determinare quod poſſit agere cõtra poſſeſ
ſorem vniuerſitatis.puta contra ſcriptum poſſidentem: ⁊ contra poſſeſ
ſorem rei petite:puta contra legitimum poſſidẽtem hanc ſpeciem,quaſi
innuat quod legitimus nihil poſſideat,quod non poſſit conueniri ad ſpe
ciem iſtam.ſuper hoc fuerunt opiñ.gloſ.tamen ſecundum Azo.dicit qꝺ
ſi poſſideat legitimus,vel non,poteſt conueniri ad ſpeciem,ſicut ad quã
titatem:quia iure obligationis conuenitur,non tanquam ſimplex detem
tator.etiam hoc tenet Guil.dicens quod legitimus non poteſt agentem
repellere:quia ſi diceret non ſum heres,eſſet ſibi ipſi contrarius.ita dicit
Guil.de cug. ¶ Iſta ratio nil valet,quia non accipiet hoc modo,ſed di
cet non poſſum conueniri:quia non habeo facultatem rei reſtituende,
nec dolo,vel culpa deſij habere:vt.ff.commo.l.iij.§.heres. Breuiter re
ſpond.aut perſonalis actio intentatur ad dandum, puta ex ſtipulatione
fundi:tunc vera eſt opin. Azon.aut intentatur ad inſtar realium:vt in re
cõmodata,vel depoſita:tũc ille qui nihil poſſidet de hereditate,nec poſſi
ſidet hanc rem,non poſſet conueniri:quia non habet facultatem rei re
ſtituende,argumen.ff.de rei vend.l.ſi a bone ſidei.facit quod no. Dy.ff.
9 ad.l.falci.l.qui fundum.§.ſi tu ex parte. ¶ † Iuxta hoc quero.pendente
queſtione hereditatis tertius vult agere rei vend.contra heredem ſcri
ptum,dicens ꝙ ille poſſidet quendam fundum vt hereditarium,qui eſt
ipſius

a ¶ Legatarij electio
eſt,vbi legatum pe
titur.at vbi preſte
tur hr̃dis.de quo
vide per eum.j.vt
in poſ.legat.in.l.cũ
Archimedorã in
verſi.quero:coram
quo iudi.in princi.
colu. Phi.Dec.
b ¶ Debitoris.Ad
de Bar.in.l.q̃uis.
ff.de pign.ac.⁊ in
l.cuz proponas.ſ.
de tranſac.
c ¶ Tertio quero.
Adde Bald.in.l.
abſtinendum.cir
ca ſi.j.quorum ap
pel.nõ recip.
d ¶ Cauere autez ⁊
ſatiſdare vt diuer
ſa hic poſita,quali
ter differant.et qd
ſit idonea ⁊ ſuffici
ens cautio p Spe.
traditur in titu.de
ſatiſ.in verſicu.ex
pedito.⁊ ti.ꝺ emp.
⁊ ven.§.j.ver.quid
ſi ac.⁊ per eundem
in ti.de pig.⁊ hoc.in
l.cautionis.ff.ꝺ V.
ſig.Bar.in rub.ff.
in ius voc.vt eãt.⁊
in.l.diuortio.§.in
terduz.ff.ſolu.ma.
Qñ aũt ſimplici
ter a iure ciuili pfe
runtur,qualiter ſu
mantur,habes gl.
⁊ Bart.in.l.ſanci
mus.j.de ver.ſig.
per Dy.An.Jo.
de imo.⁊ hũc in.d.
l.diuortio.§.inter
dum.⁊ ibidem no
tabilis gl.⁊ in.l.ha
bere.§.cantũ.ff.de
verbo.ſign.⁊ adde
Fel.in.c.ad noſtrã.
in.j.col.ver.in glo.
ij.⁊ ſeq.de iureiu
ran. Phi.Dec.

ipſius agentis, querit nunquid obſtet exceptio, ne preiudicium fiat peti-
tioni hereditatis. ⁊ videtur ꝙ ſic: q: lex noſtra inquantum corrigit ius
antiquũ non loquitur niſi in perſonali iudicio, non in reali. ergo in reali
ſtamus antique regule: ⁊ hoc tꝫ Jac. de ra. contrarium tꝫ Guil. nã etiã
iure veteri hoc erat: q: heres non conuenitur rei vendi, vt heres, ſed vt
quilibet poſſeſſor. ſicut ergo quilibet extraneus conueniretur: ſic et ipſe
vt. ff. ad exhi. l. de eo. §. fin. preterea dicit ipſe ꝙ hoc ſit verum probo: q:
magis eſt preiudicialis vna petitio hereditatis reſpectu alterius peti-
tionis hereditatis, quam ſit vna petitio ſingularis reſpectu alterius.
ſed ſi ego agam petitione hereditatis pro rebus hereditarijs: ⁊ alter ſi-
militer petat, ⁊ oſtendat potiora iura, qui petit obtinet: vt. ff. eod. l. cum
idem. ergo dicam ꝙ pendẽte petitione hereditatis poſſit rei vendicatio
intentari. Ego dico qđ de iſta queſtione eſt caſus huius. l. nam certum
eſt ꝙ cõmodans ⁊ deponens habent rei vendic. adeo qđ non poteſt eis
referre queſtionẽ dominij. Item legatarius habet rei vendic. pro ſpecie
teſtatoris legata. Item habet hypothecariam que eſt in rem: ⁊ ſcđm ꝙ
hec. l. preſupponit, iſta iudicia poſſunt moueri. no enim loquitur hic in
actione perſonali ſed in qualibet actione deſcendente ex vltima volun-
tate: vt in verſi. liquidem. vel ſumente orgine vel adminiculum ex contra
10 ctu: vt in. §. fin. autẽ ex cõtractibus. ¶ † Reuoco in dubium, nunquid ſi-
cut pendente petitione hereditatis poſſeſſor non poteſt ſingularia iura
mouere: ita nec petitor. ⁊ videtur ꝙ idem iuris ſit in vtroq;: vt in. c. no lꝫ
actori. de reg. iur. lib. vi. contrariũ dt Guil. ꝙ petitio hereditatis reſpi
cit agentem: ⁊ non põt ei fieri preiudiciũ a poſſeſſore: ideo repellitur poſ
ſeſſor. ſꝫ bene põt fieri preiudicium a petitore in cuiꝰ fauorẽ eſt inductũ
ne fiat preiudiciũ. vnde gl. intelligit omnes leges que dicunt ꝙ pẽdente
peti. here. non põt ſingularibus iudicijs agi: quando agit poſſeſſor con-
uentus, nõ petitor. ⁊ ita intellige. l. ſi bone fidei. ff. eo. ⁊. ff. de exceptio. l. ſi
poſt. qđ non credo verũ: q: cum ſententia poſtea lata in petitione heredi
tatis infringeret ſingularem proceſſum: quia non poteſt econtra ab eo in-
fringi propter eius authoritatem, ſequeretur ꝙ ſoluens non eſſet libera
tus, q: ergo ius liberationis conuenti pendet ex futuro euentu: ergo in-
terim non cogitur ſoluere, imo nec iudicium pati per rationes legum. S.
11 ille. ff. ad carb. l. ij. §. cum ex parte. ⁊. ff. de bon. lib. l. quãdiu. ¶ † Subſe-
quenter queritur, nunquid emptor hereditatis, de qua ſperatꝰ cõtrouer-
ſia moueri, poſſit ꝑ hãc. l. conueniri. Breuiter dicendum eſt qđ non, niſi
ſponte patiatur iudiciũ: vt. ꝯ. de pac. l. poſt venditionem. j. de here. ven. l. ij.
ſm Guil. vide hic. l. hereditatem. ff. de dona. ⁊ de lega. ij. l. cum filius. §.
12 lucio. ¶ † Deinde queritur an officiũ iudicis ⁊ actio nego. geſt. ⁊ condi-
ctio ex. l. concurrãt. dic qđ officiũ iudicis mercenariũ habet locum ſi im-
ploret lite pendẽte, non primo: vt patet in litera ibi dum dicit, vel ſi hoc
fuerit pretermiſſum ⁊c. poſtea ergo locum habeat actio nego. geſt. ſi ſol-
uens ſoluit hereditario nomine, non animo aliũ obligandi, inquantum
alius eſſet heres. ſed ſi ſoluit nomine ꝓprio: q: non habuit animum aliũ
obligandi, eſt neceſſaria condictio ex. l. ar. ff. cõi diui. l. in hoc iudicio. §.
j. ⁊ ideo iſta remedia non cõcurrũt: ſed dant in diuerſis caſibus ſecundũ
13 Guil. ¶ † Alteriꝰ dicitur hic. ſi teſtamentũ eſt falſum, nõ ꝑbẽt locũ li-
a bertatis ex eo. Quero ergo ſi ꝓnunciatꝰ teſtamentum[a] falſum, nũquid
faciat ius apud omnes: ſicut ꝓnunciatur in querela. ⁊ videtur ꝙ ſic per
iſtum tex. nã ſi pronunciat teſtamentũ falſũ cũ legitimo perit libertas,
⁊ legatum: vt hic videtꝰ dicere. Cõtrariũ determinat Ja. bu. q: ſẽtentia
lata in querela, venit ad diſponendum: ⁊ inducit ius quoad oẽs, etiã q
in iudicio non fuerunt: vt. ff. de inoffi. teſta. l. poſthumꝰ. §. ſi quis ex his.
ſed in falſo ſententia non diſponit: ſed declarat. que declaratio non preiu
dicat his q in iudicio non fuerant. ff. de infa. l. luciꝰ. ⁊. j. de ſi. inſtr. l. ſi ve
teris. facit qđ no. Inn. extra qui ſi. ſint legit. c. cãm que. Nan obſtat iſte
tex. quoniam dꝫ intelligi quando teſtamentũ probatꝰ falſum cũ ipſo le-
gatario, vel cum herede citato legatario. ¶ Ego dubito: quia ſi decla-
ratur falſum cũ herede, declaratꝰ eius aditio non tenere: vt. ff. de acqui.
here. l. cum falſum. ⁊. l. pãrõtius. §. rei ꝑduellionis. in gl. deſtructo ergo
fundamento: qđ eſt in aditione hereditatis, legata ſubſiſtere nõ debent
vt. ff. de condit. inde. l. ij. ⁊. iij. hoc procedit a deſtructione cuiuſdam fun
damenti: vt. ff. de iniuſto teſta. l. nã ⁊ ſi ſub conditione. §. poſt defectum.
14 prima autem opinio tutior eſt. Cetera dic vt in gloſſ. ¶ † Ultimo que-
ro, cum hodie non habeat locum materia vſurarum, vtrum recipiens pe
cuniam, in ver. ſi quidẽ. debeat cauere de aliquo intereſſe: Rñ. ſic de eo
qđ ex pecunia licite percipi põt interim: vt extra de dõ. inter virum ⁊ v-
xorem. cap. per veſtras. vel quantum poſſit colligi ex emptione prediorũ,
id eſt ex fructibus ſi predia emerentꝰ, vel commercium iniretur. argumẽ.
in. l. ita autem. in prin. de adminiſtratione tuto. ⁊ ita dicit gloſſa in. d. c.
per veſtras. quam glo. no.

¶ De rei vendicatione. **Rubrica.**

¶ Continua vt in gloſſa: nam tex. ita continuat in. l. j. in princip. ff. eod.
ſecundo diuide rei vendi. in vtilem, ⁊ directam, ⁊ indirectam directo: ⁊ di
rectam vtiliter, vt nominum diſtinctio referatur ad actiuum principiũ
ſed aduerbiorum diſtinctio referatur ad paſſiuum principium actiuum
enim principium ineſt actori, paſſiuum reo, vt plene no. per Barthol. ff.
eo. in rubrica. ⁊ adde quod dixi in. l. j. ꝯ. de alie. iudi.

¶ Lex prima.

E Tiam. Per ſeruũ bo-
na fide poſſeſſũ
poſſeſſio querit ex re ipſius poſ-
ſidentis, ⁊ opera poſſeſſi. male ſi
dei vero poſſeſſor ex dictis cau-
ſis non acqrit. h. d. ¶ Facit hec
lex ad titulũ: q: rei vendicatio preſupponit do-
minium eſſe, ⁊ requirit ipſum in iudicio probari.
Eſſe autem non eſt niſi per cauſas: et cauſe facti
poſſunt probari: ideo hec lex tractat de cauſis, q
bus (vt ſcitis) deuenitur ad probationem domi
nij. vnde totus titulus de acqui. rer. domini. pti-
net ad materiam rei vẽdicationis, ſicut cauſa per
tinet ad iudicium: vt. ff. de excep. rei. iu. l. ⁊ an eã
1 dem. §. actiões. ¶ † Quero hic, quis dicatur bo
b ne fidei poſſeſſor[b]. Rñ. ille qui poſſidet dñi cogi
tatione: vt. ff. de fur. l. apud antiquos. ⁊ no. j. l. ꝓ
xi. per Cy. ¶ Scđo quero, quo tẽpore debet eſſe
bone fidei poſſeſſor. dicit gl. qđ ab initio ſufficit
in ſeruo: ſed in libero inſpicitur bona fides quoli
bet momẽto: vt. l. qui bona. in prin. de acqui. rer.
do. nam ex quo quis ſcit eſſe liberum, deſinit ha-
bere animum poſſidendi: cũ liber homo non poſ-
ſit poſſideri: vt. ff. de acqui, poſ. l. cum heredes. §.
ſi, facit qđ no. ff. de neg. geſt. l. at quinatura. §. ſi li
bero. doc. dñi ꝙ eſt acquirere per eum qui poſſi-
detur: vt ſit quidam fructus poſſeſſionis, cui in-
diſtincte nocet mala fides ſuperueniens, vt no. in
l. bone fidei. in prin. de acquir. rer. do. ⁊ de vſur. l.
qui ſcit. §. in alieno. Et eſt ratio: quia quo ad fru
ctus poſſidens non habet titulum. vnde nec titu
lus prodeſt: vt no. ff. de publiciana. l. ſi ego. §. par
tus. ⁊ per hoc reſpondetur ad leges que dicunt in-
ſpici initium poſſeſſionis: vt. j. de vſucapio. tranſ
for. l. j. §. hoc tantum.

¶ Lex ſecunda.

S I inferiorẽ. ¶ Superi-
or pars edi-
ficij cedit parti inferiori. hoc primo.
Edificiũ cedit ſolo. hoc ſecundo. So
luto edificio materia redit ad priſtinũ dominũ,
non ad edificantẽ. hoc tertio. Uel ad edificãtem
ſi non edificauit animo donandi. h. d. quarto ⁊ vl
timo ſm Odof. ſecunda ibi, ſed ⁊ id. tertia ibi, ſi
f vo, quarta colligitꝰ ibi, ſi nõ donãdi ⁊c. ¶ † Not.
ꝙ ille qui vendicat edificiũ, non habet neceſſe ꝓ
bare ſe edificaſſe, vel de ſuo mandato edificatum
eſſe: ſed ſufficit ſibi ꝓbare dominium inferioris
c partis, vel ſoli. ¶ Scđo no. ꝙ edificiũ[c] cedit ſo-
lo, ꝙdiu durat in figura edificij: ſed diſſoluto edi
ficio, ⁊ ſic diſſoluto materiato, reuertitur materia
d ad priſtinam conditionem. ¶ Tertio no.[d] ꝙ ille
qui edificat in alieno de materia propria, diſſolu
to edificio materiam recuperat: niſi edificauerit
2 animo donandi. ¶ † Quero an preſumatur ani
mus donãdi in ſciente eſſe ſolum alienum: Rñ.
aut edificãs hꝫ a dño cãm, puta q: eſt colonꝰ, in-
qlinꝰ, vel emphyteota, ⁊ nõ ꝓſumitꝰ animꝰ donã
di, aut nõ hꝫ a dño cãm: ⁊ tũc q: ipẽdit ſcienter in
alieno, vꝫ hẽre aĩm donãdi: q: hic non põt cadere
alia ꝯiectura. ⁊ ita dꝫ intelligi qđ no. ff. de ꝯ. ide.
l. ſi ſi i area. ar. ad h. ff. de ſol. l. ſi cũ aurũ. vel dic ꝙ
iſta diſtictio hꝫ locũ q̃ ad repetitionẽ ſumptuũ:
ſꝫ q̃tũ ad repetitionẽ materie edificio diſſoluto,
ẽt ꝑdo põt recuꝑare: q: lex iſta dt: ſiue bona fide,
ſiue mala, ⁊ ſubijcit ſi nõ donãdi aio ⁊c. vñ nõ ꝓ-
ſumitꝰ animꝰ donãdi, eo tm̃ qđ ſit in mala fide, vt
lr̃a innuit, predo eĩm accipit nõ aio donãdi: ſꝫ aio
ſibi acqrendi: vt. ff. de neg. ge. l. ſi pupilli. l. §. ſꝫ ſi
qs. Cy. approbat hic diſtinctionẽ ꝓdictã ꝙ dñs
cãm nõ vꝫ donare. ⁊ ẽ vtile ſcire ꝓpter emphyteo
e tas[e]. vt dixi, quoꝝ emphyteoſis finitꝰ non culpa.
ſꝫ caſu. vt poſſint edificia q̃ ſuppoſuerunt tollere.
3 ⁊ exportare. ita ſeruatꝰ ꝯſuetudo. ¶ † Ulterius
q̃ro: aliqs igreditꝰ rẽ alienã, ⁊ edificat locũ: nũqd
poſſidet ille, vel dñs: Rñdit Pet. ꝙ edificãs, nã
ſi alluuio interuenit poſſeſſionẽ: q: mutatꝰ figura
ſuperficiei, multomagis edificiũ. pro hoc. l. j. in
f prin.[f] de acq. poſ. ſm Pet. ⁊ idẽ tꝫ Guil. de cug.

a ¶ Pronunciatꝰ te
ſtamentum. Uide
Bar. in. l. ſi ſeruus
pluriũ. §. j. ff. de le.
j. ⁊ Ant. đ bu. in. c.
cãm q̃. yloꝝ, in vlt.
colũ. extra qui filij
ſint legi. ⁊ Imo. in
l. ſepe. ff. de re iudi.
a ¶ Quis dicatꝰ bo
ne fidei poſſeſſor.
Adde iſtũ in repe.
l. fin. de ꝓſcri. ad fi-
nẽ Bar. in. l. celſus.
ff. đ vſuc. gl. Abb.
⁊ Feli. in. c. ſi diligẽ
ti. ver. ceterũ. colũ.
vj. cũ ſeq. extra de
ꝓſc. ⁊ meliꝰ in. c. de
quarta. col. vj. ver-
ſꝫ ad agnoſcendũ
eo. ti. Celſus.
c ¶ Scđo no. ꝙ edi
ficiũ cedit ſolo. Ui
de notabiles limi-
tationes per Lud.
ro. in. l. j. §. ſi qs. ff.
de oper. no. nun. in
ver. qđ ſi in matre.
And. Barb.
d ¶ Tertio no. Ad
de. l. ſenatꝰ. §. mar-
cellꝰ. ⁊ ibi Imo. ff.
de lega.
e ¶ Propter em-
phyteotas. Uide
tñ. l. hactenꝰ. §. fin.
ff. de vſufr. ⁊. l. eqſſi
mum. §. tñ. e. ti. ⁊ di
xi poſt Bar. in. l. ſi.
j. de iure emphy. et
adde Bal. in. l. ſi. §.
3. j. cõ. de le. ⁊ in. l. ſe
natus. §. marcellꝰ.
ff. de leg. j.
f ¶ L. j. in prin. Cy.
hic allegat. l. q vni
uerſas. §. itẽ quod
a mari. ff. de acqui.
poſ. Guil. vero alle
gat. l. reperi. §. ſi. ff.
qui. mo. vſu. amit.